

Θ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΙΑΡΥΤΗΣ, ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Κ. ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Ακρωτηρίου 55 - Εδρα: Μαραγκοπούλου 5 - ΤΗΛ. 2610 341.515 - 222.392 - ΕΤΟΣ 8ο - ΣΑΒΒΑΤΟ 21 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 365- ΤΙΜΗ 1 ευρώ

Εγκύκλιος για την εκ βάθρων αναστήλωση της Ιεράς Μονής των Νοετενών

Με εγκύκλιο του, η οποία θα αναγνωσθεί αύριο Κυριακή 22 Ιουνίου, **ο Σεβασμιώτατος κ.κ. Χρυσόστομος**, καλεί τους πιστούς της Ι.Μ. Πατρών, όπως συνεισφέρουν από το υστέρημα τους για την εκ βάθρων αναστήλωση της Ιεράς Μονής των Νοετενών που ευρίσκεται πλησίον του ορεινού χωριού Σκιαδά του Δήμου Ερυμάνθου. Συγκεκριμένα αναφέρει:

Προς
το Χριστεπώνυμον Πλήρωμα
της Ιεράς και Αποστολικής Μητροπόλεως των Πα-
τρών
Παιδιά μου ευλογημένα,

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 4η ΣΕΛΙΔΑ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΕ Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

Σελίδα 8 & 9

π. ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

50 χρόνια από
την κοίμησή του

Τού Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου

ΣΕΛΙΔΑ 3

Την Κυριακή 29 Ιουνίου το απόγευμα, μετά τον Εσπερινό που θα τελεσθή στις 5:30 στον Ιερό Ναό της Αγίας Παρασκευής στις Κατασκηνώσεις στα Συχαινά, που ο ίδιος ο π. Γερβάσιος ίδρυσε, θα προβούμε στην ανακομιδή των Λειψάνων του, ώστε να ασπασθούμε την ηγιασμένη κάρα του και με αυτή να ευλογήσωμε την πόλη των Πατρών, που τόσο αγάπησε ο Γέροντας, αλλά και τον Λαό αύτης, υπέρ του οποίου μέχρι τελευταίας του πνοής ηγωνίσθη, προκειμένου να τον προσαγάγη ως ποιμήν άριστος στον θρόνο του Θεού.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΙΣLAMIKΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1. Η Ελλάς αναγνωρίζει μουσουλμανική μειονότητα στη Θράκη και σέβεται τα δικαιώματά της. Προστατεύει τη θρησκευτική και εκπαιδευτική ελευθερία των Μουσουλμάνων Ελλήνων πολιτών και καλώς πράττει. Εξ αλλού πέρσυ διορίσθηκαν 90 περίπου ιεροδιάσκαλοι του Ισλάμ στη Θράκη, οι οποίοι πληρώνονται από το Υπουργείο Παιδείας και υπηρετούν ως υφίσημες αρχ' ενός και ως δάσκαλοι Θρησκευτικών για τους μουσουλμανόπαιδες στα δημόσια ελληνικά σχολεία αρφ' ετέρου. Δεν υπήρχε μέχρι τώρα αισθητή ανάγκη ούτε έντονο αίτημα εκ μέρους της μειονότητος για την παροχή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με αντικείμενο τη Θεολογία του Ισλάμ γι' αυτό και με ξενίζει η απόφαση του Τμήματος Θεολογίας του ΑΠΘ για την ίδρυση Προγράμματος Ισλαμικών Σπουδών στο Τμήμα αυτό.

Κωνσταντίνος Χολέβας - Πολιτικός Επιστήμων

2. Ακόμη κι αν δεχθούμε καλόπιστα την ανάγκη λειτουργίας ενός τέτοιου προγράμματος ή Τμήματος τότε η μόνη ακατάλληλη είναι η Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης. Θα μπορούσε να ενταχθεί το Πρόγραμμα στη Φιλοσοφική του ΑΠΘ όπου ήδη λειτουργεί και Έδρα Εβραικών Σπουδών, ή στο Τμήμα Παρευεινών Γλωσσών και Πολιτισμού της Κομιτηνής ή στο Παιδαγωγικό Τμήμα της Αλεξανδρούπολης. Προσωπικά πιστεύω ότι η Ιδανική λύση θα ήταν η επαναλειτουργία της Ειδικής Παιδαγωγικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης, η οποία εκπαίδευε επί δεκαετίες μουσουλμάνους δασκάλους για τη μειονότητα. Με Προεδρικό Διάταγμα θα μπορούσε να αναβαθμισθεί σε ΑΕΙ τετραετούς φοιτήσεως, διότι είχε τρία έτη, και έτσι το πρόβλημα θα λυθεί. Άλλωστε και οι διορισθέντες το 2013 ιεροδιάσκαλοι είναι όλοι απόφοιτοι της ΕΠΑΘ.

3. Οι Θεολογικές Σχολές σε όλη την Ευρώπη είναι Όμοιογικές, διδάσκουν μόνο μία θρησκεία ή ένα δόγμα. Στην έδρα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης, στο Στρασβούργο, λειτουργούν δύο Θεολογικές Σχολές. Μία Ρωμαιοκαθολική και μία Προτεσταντική. Είδατε πουθενά τις Θεολογικές Σχολές των Ρωμαιοκαθολικών να έχουν Τμήματα ή Προγράμματα Ισλαμικών Σπουδών; Η απόφαση του Τμήματος Θεολογίας θα ανοίξει τον ασκό του Αιόλου για τη μετατροπή όλου του προγράμματος σπουδών σε θρησκειολογικό και στην σταδιακή αποχριστιανοποίηση του μαθήματος των Θρησκευτικών, το οποίο θα μετατραπεί σε πολυθρησκευτικό, πολυπολιτισμικό και αποκομμένο από την ελληνορθόδοξη παιδεία του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού.

4. Η παρουσία Μουσουλμάνων φοιτητών εντός της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης θα δημιουργήσει τριβές και προβλήματα. Εκείνοι θα ενοχλούνται βλέποντας τις εικόνες των Αγίων της Ορθοδοξίας και θα ζητήσουν την απόσυρση τους. Θα αισθάνονται άβολα μέσα σε ένα χώρο όπου κυκλοφορούν - και καλώς κάνουν - Ορθόδοξοι κληρικοί και μοναχοί.

5. Η ίδρυση Ισλαμικού Προγράμματος εντός Ορθοδόξου Θεολογικής Σχολής αποτελεί κακό προτιγούμενο για τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης και για τα δικαιώματα του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Οι Τούρκοι θα προτίνουν να λειτουργήσει ένα Τμήμα ή Πρόγραμμα Ορθοδόξων Σπουδών μέσα σε Ισλαμική Θεολογική Σχολή, δηλαδή μία ιστορική Σχολή της Μεγάλης Εκκλησίας, θα μετατραπεί από δικά μας λάθη σε τμήμα διοικούμενο από Μουσουλμάνους!

6. Αν στους απανταχού της Οικουμένης Ορθοδοξίους φοιτητές και μελετητές, λαϊκούς και κληρικούς, δοθείτο μήνυμα ότι η Ελλάς θωλώνει τα νερά και αναμιγνύει Ορθόδοξες σπουδές με Ισλάμ, τότε θα πάύσουν οι φοιτητές αυτού να έρχονται στις δύο Θεολογικές Σχολές μας και θα κατευθύνονται στη Ρωσία ή σε Πανεπιστήμια άλλων χωρών, οι οποίες θα εκμεταλλευθούν το γεγονός και θα διαφημίσουν τη δική τους εμμονή στις γνήσιες Ορθόδοξες σπουδές. Τούτο θα αποτελέσει πλήγμα για την Ελλά-

δα, η οποία μέχρι σήμερα είχε εκαποντάδες πρεσβευτές του πολιτισμού και της γλώσσας μας, δηλαδή τους Σλάβους, Αφρικανούς, Αράβες κ.α πτυχιούχους των Θεολογικών Σχολών Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

7. Είναι υπερβολική και άκαιρη υποχώρηση μπροστά στην επιθετικότητα του διεθνούς Ισλάμ η απόφαση αυτή. Θα έπρεπε να δείχνουμε με κάθε τρόπο τη συμπαράστασή μας στους Ορθοδόξους της Μέσης Ανατολής που διώκονται και σφάζονται από ακραίους Ισλαμιστές. Σκεφθήτε πως θα αντιδράσουν στην απόφαση του Τμήματος Θεολογίας του ΑΠΘ οι δύο απαχθέντες Επίσκοποι της Συρίας, για τους οποίους προσεύχομαι να βρίσκονται εν ζωή!

8. Δεν ευσταθεί το επιχείρημα ότι αν δεν εκπαιδεύσουμε εμείς Μουσουλμάνους θεολόγους σε ΑΕΙ, τότε θα έλθουν πτυχιούχοι Μουσουλμάνοι από την Τουρκία ή από άλλες Ισλαμικές χώρες. Η Ελλάς έχει δικαίωμα να εγκρίνει ή να απορρίπτει την είσοδο Θρησκευτικών λειτουργών ή διδασκάλων αλλοδαπής υπηκοούτητος. Άλλωστε το μορφωτικό επίπεδο της μειονότητος στη Θράκη δεν είναι τόσο υψηλό ώστε να απαιτούνται υφίσημες απαραίτητως πτυχιούχοι Πανεπιστημίου.

9. Ας σεβασθούμε, τέλος, τους Άγιους της Θεσσαλονίκης και ιδιαίτερως τη μηνή του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά. Ο μέγας Ησυχαστής και Αρχιεπίσκοπος της πόλης μας (είμας γεννημένος στη Θεσσαλονίκη) Γρηγόριος Παλαμάς έχει γράψει πολλά και ενδιαφέροντα για τις διαφορές μας με το Ισλάμ όπως καταγράφονται στους διαλόγους κατά την αιχμαλωσία του από τους Τούρκους και όπως αναλύονται από τον Σεβ. Μητροπολίτη Ναυπάκτου κ. Ιερόθεο.

10. Δηλώνω ότι σέβομαι το κύρος, τις γνώσεις, την προσφορά και την καλή προαίρεση όλων των καθηγητών του Τμήματος Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και κάνω έκκληση να ξανασκεφθούν το ζήτημα και να τροποποιήσουν την αρχική απόφασή τους.

Η γιορτή του πατέρα χτες 20 Ιουνίου. Δεν ξέρω αν το πήρατε είδηση, γιατί είναι από εκείνες τις γιορτές που περνάνε στο ντούκου -καθώς λέει ο λαός μας. Σου βλαστημάνε τη μάνα - κάνεις φόνο. Σου βρίζουν τον πατέρα δεν τρέχει τίποτε. Άντρας είναι, άστον να καθαρίσει μόνος του - έλεγε η θεία.

Δεύτερος στις γήινες αξίες μετά την πατρίδα ο πατέρας με τρίτη τη μάνα, χωρίς αυτό να μειώνει τον καθοριστικό της ρόλο στην οικογένεια. Πατρός τε και μητρός και των προγόνων απάντων παρά θεοίς και παρ' ανθρώπων τοις νουν έχουσιν Πατρίς -Πλάτων. Στην αρχαία πόλη αυτό. Ο Χριστιανισμός άλλαξε τη σειρά. Πρώτη η θρησκεία μετά η πατρίδα, τρίτη η οικογένεια. Θα μου πείτε, την πατρίδα, τώρα τελευταία μόνο στο ποδόσφαιρο τη θυμόμαστε και εκεί όσο κερδίζει. Όταν τάνει της αλλάζουμε τα φώτα. Δυστυχώς. Και στην οικογένεια πρώτη η μάνα. Δεύτερος ο πατέρας.

"ΚΑΘ' ΟΔΟΝ"

Του Σταύρου Ιντζεγιάννη

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ

Κάτι ξέρει και ο πατέρας. Στα 28 λένε ο πατέρας δεν ξέρει τίποτε! Στα 48 ομολογούν: Κάτι ξέρει ο πατέρας που μας το έλεγε. Και στα 58 λένε: Αν ζούσε τώρα ο πατέρας θα μας έλεγε πώς να ξεμπλέξουμε!!!

Για μένα πάντως η γιορτή του πατέρα χτες υπήρξε μεγαλύτερη και πιο ευχάριστη έκπληξη της ζωής μου.

Πρώι - πρώι η κόρη μου, μου έστειλε μια τεράστια ανθοδέσμη η οποία συνοδεύεται από ένα ολόχρυσο ρόλεξ, με το μπιλιετάκι της: Για να βλέπεις την ώρα να γυρίζεις γρήγορα και να μη ξενυχτάς (μπηχτή αυτή ε;) Ωστόσο καταλαβαίνεται τη συγκίνησή μου. Δεν ήταν απλώς μια ένδειξη αγάπης αλλά και μια απόδειξη του σημαντικού ρόλου που παίζει ο πατέρας μέσα στην οικογένεια. Και δεν ήταν μόνο αυτό. Λίγο

αργότερα η άλλη μου κόρη, μου έστειλε έναν πανάκριβο υπολογιστή τελευταίας τεχνολογίας με ένα σημείωμα: Σου πήρα έναν Υπολογιστή για να ξέρεις πόσο σε υπολογίζω. Ομολογώ ότι συγκινήθηκα. Τέτοιες χειρονομίες αγάπης δεν είναι συνηθισμένες. Κάθισα και της έγραψα αμέσως ένα ευχαριστήριο που το σφράγισα με τα δάκρυά μου.

Όμως δεν ήταν τα μόνα δώρα. Όταν κάθισα να πιω τον καφέ μου βρήκα πλά στο φλιτζάνι ένα βελούδινο κουτί όπου μέσα του υπήρχε ένα κλειδί αυτοκινήτου με το μπιλιέτο της γυναίκας μου. Έγραψε: Επειδή υπήρξες ιδανικός πατέρας των παιδιών σου με την εγγυμοσύνη μου. Σκύψε από τη βεράντα να δεις. Είχε και υστερόγραφο: Μη ξεχάσεις να ανανέωσεις την ασφάλεια ζωής. Δεν ξέρεις τι μας βρίσκει από στιγμή σε στιγμή. (Για να πω την αλήθεια, λίγο μου κακοφάνηκε αυτό. Δηλαδή το νου τους να μη χάσουντε τα λεφτά αν ο μη γένειτο... κούφια η ώρα που τ' ακούει) Έσκυψα λοιπόν και είδα μια ολοκαίνουργη Πόρσε τελευταίο μοντέλο. Έτρεξα κατεβαίνοντας να σκαλιά δύο - δύο να

Πέρασαν πενήντα χρόνια από τότε που ο άνθρωπος του Θεού, ο αιολίδιος π. Γερβάσιος Παρασκευόπουλος, έγιερε το αγιασμένο και λευκασμένο από τους ιερούς αγώνες υπέρ της ευσεβείας κεφάλι του και άφησε την ψυχή του να φτερουγίσῃ στην αγκαλιά του Ουρανίου Πατρός.

Πλήθος λαού τότε τον προέπειψε στην αιωνιότητα με δάκρυα στα μάτια, γιατί έφευγε ο πνευματικός τους πατέρας, ο οποίος τους εδίδαξε τον λόγο του Θεού, τους εστήριξε στον πόνο τους, χάρηκε στην χαρά τους και εφώπισε ως αιστήρ φαεινός την πορεία της ζωής τους.

Γεννημένος το 1877 στην Γρανίσα, σημερινή Νυμφασία της Γορτυνίας, στα άγια χώματα της ηρωοτόκου και αγιοτόκου Αρκαδίας, και έχοντας φάει του πόνου και της ορφάνιας το ψωμί, έφτασε με κόπους και οδύνες πολλές στην πόλη του Αγίου Ανδρέου, την οποία τότε εποιήσιε ο πολύς Ιερόθεος (Μητρόπολος), άλλος αιστήρ φωτεινός, εξ Αρκαδίας επίσης έλκων την καταγωγή και εκ πλησιοχώρου κώμης με ε-

Τρισάγιο στον τάφο του Γέροντος υπό του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως κ. Ιερεμίου.

κείνη που είδε το φως της ζωής ο μακάριος π. Γερβάσιος.

Στην Πάτρα γεύθηκε την αγάπη και την πατρική στοργή, έζησε την φλόγα και τον θερμουργό ζήλο του θαυμαστού και διαπρύσιου Ιεράρχου Ιεροθέου, ο οποίος ηγωνίσθη με πάθος εναντίον των αιρέσεων και της μασσωνίας, και έφυγε από την ζωή πικραμένος μεν, ασυμβίβαστος δε ως προς τα ιερά πιστεύματα

π. ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

50 χρόνια από την κοίμησή του

Τού Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου

ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ

και την Ελληνορθόδοξη παράδοση, που διεφύλαξε ως κόρην οφθαλμού.

Έτσι λοιπόν, ο π. Γερβάσιος, εισήλθε με ζήλον Ηλιού στον ιερόν Αμπελώνα του Κυρίου, ως μοναχός και σε λίγο ως Διάκονος και Πρεσβύτερος της Εκκλησίας του Εσφαγμένου Αρνίου.

Έλαμψε ο αιολίδιος και ακτινοβόλησε αληθώς, ως «λύχνος επί την λυχνίαν της του Κυρίου φωτοφόρου καθέδρας, εξαστράπτων φωτισμόν και δογμάτων και πράξεων», κατά τον Άγιο Ισίδωρο τον Πηλουσιώτη.

Μορφή προφητική, μετέφερε το μήνυμα περί του ενός και μόνου αληθινού Θεού, περί της μιάς, αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας, ως του μόνου σωτηρίου σώματος, εντός του οποίου σώζεται ο άνθρωπος.

Ήλεγχε με πάθος ψυχής την αμαρτία και την αποστασία από τον Θεό, ως άλλος προφήτης Κυρίου, και επεβλήθη ως απλανής οδηγός των ανθρώπων με την βιβλική, αγιοπατερική, αυστηρή μεν, αποπνέουσα αγάπη δε προς κάθε άνθρωπο, προσωπικότητά του.

Ο λόγος του καθαρός, σαν το ξάστερο νερό που ήπιε για πρώτη φορά στα κακοτράχαλα βουνά της Γορτυνίας: η ζωή του σαν τον ήλιο λαμπρή, ακτινοβολούσα και αστράπουσα των αρετών τας λαμπηδόνας.

Βράχος αμετακίνητος στην αποκεκαλυμμένη από τον Θεό αλήθεια και στην διδασκαλία της πίστεως, δεν διενοίθη ποτέ να νοθεύσῃ το αλάβαστρον του πολυτίμου πνευματικού μύρου, της ιεράς δηλαδή Ορθοδόξου παραδόσεως, έχων πάντοτε στα ώτα του, ή τι λέγω, στην καρδιά του τους λόγους του Αγίου Αποστόλου Παύλου: «Καί εάν ημείς ή ἀγγελος εξ ουρανού ευαγγελίζηται υμίν παρ' ο ευηγγελισάμεθα υμίν, ανάθεμα έστω» (Γαλ. α'. 8).

Ως Λειτουργός του Υψίστου, ευρίσκετο μετάρσιος μεταξύ ουρανού και γης και ζούσε τις συγκλονιστικές εμπειρίες των Αγίων του Θεού. Η Θεία Λειτουργία ήτοντας για αυτόν θεία μυσταγωγία. Προσλημένος απόλυτα στο Ιερό Μυστήριο, πλήρης δέους και ιεροπρεπείας, σεμνός, με λιτή περιβολή, έδινε την εντύπωση ουρανίου όντος και ωδηγούσε τις ψυχές σε πνευματικούς αναβαθμούς, σε αληθή μεταρσίωση, κατά τις μαρτυρίες πολλών Κληρικών και Λαϊκών που έζησαν αυτές τις θαυμαστές εμπειρίες κοντά του.

Ως πνευματικός ήτον ακούραστος. Ο ζήλος του αμείωτος. Η αγάπη του παραδειγματική. Η υπομονή του αξιοθαύμαστη. Ούτε η ηλικία, ούτε η πολυετής διακονία έκαμψαν τον ιερό ενθουσιασμό του για το σωτήριο μυστήριο της εξομολογήσεως, μέσα από το οποίο χιλιάδες ανθρώπων αναγεννήθηκαν πνευματικά και βρήκαν την οδό της σωτηρίας διά της συντριβής της καρδιάς και της ειλικρινούς μετανοίας.

Αγάπησε ιδιαιτέρως τα παιδιά και είναι ο ιδρυτής των Κατηχητικών Σχολείων της Εκκλησίας της Ελλάδος. «Να προσέχετε τα αρνία του Θεού», έλεγε για τα παιδιά, τα οποία έτρεχαν κοντά του αισθανόμενα την αγνότητα της καρδιάς του και την αγιότητα του βίου του.

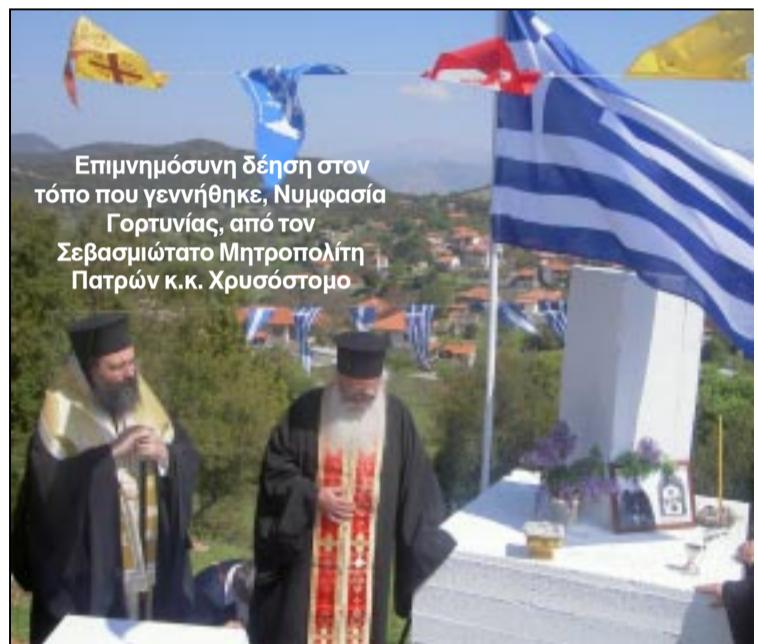
Διεκρίθη για τον μαχητικό του ενθουσιασμό, όμοιο με εκείνον του Ιησού του Ναυτή, ο οποίος σταμάτησε ακόμη και τον ήλιο προκειμένου να κερδηθή η μάχη (Ιησ. Ναυ. 10. 12-14).

Ήτο ασυμβίβαστος μπροστά στην επιτέλεση του καθήκοντος, σε όποια θέση και αν υπηρέτησε. Ιδιαιτέρως αυτό εφάνη όταν υπηρετούσε ως Πρωτοσύγκελλος του αιολίδιου Αρχιεπισκόπου Αθηνών Χρυσάνθου.

Αλλά και σημειοφόρος ανεδείχθη, αφού ο Κύριος θαυμαστώς απεκάλυψε τον τύπον του Τιμίου Σταυρού

εντός πεύκου, το οποίο ο Γέροντας είχε φυτεύσει στον τόπο των Κατασκηνώσεων.

Ενθυμούμαι χαρακτηριστικώς την συζήτηση, την οποία είχα μετά τον Γέροντό μου, αειμνήστου Μητροπολίτου Μαντινείας και Κυνουρίας Θεοκλήτου, ο οποίος με συμμαρτυρία του π. Γερβασίου εισήλθε στον Ιερό Κλήρο. Επάνω στο γραφείο του μακαριστού Θεοκλήτου ευρίσκετο μονίμως η φωτογραφία του Γέροντος, καθώς και φωτογραφία εικονίζουσα το εντός

του δένδρου τύπωμα του Ζωοποιού Σταυρού. «Ητο ηγιασμένος άνθρωπος», έλεγε για τον π. Γερβάσιο ο χειροτονήσας με Αρχιερέυς, «είχε ισάγγελον πολιτείαν και σε προτρέπω πατρικώς και σε παρακαλώ να του μοιάσης, βαδίζοντας στα ίχνη του».

Πέρασαν τα χρόνια, ο Μητροπολίτης έφυγε για τον ουρανό, και ο Κύριος με απέστειλε στην Πάτρα ως Αρχιερέα. Εκ των πρώτων μελημάτων μου ήτο να τελέσω τρισάγιο επί του τάφου του μακαριστού Γέροντος Γερβασίου και να ασπασθώ την πλάκα, κάτω από την οποία φυλάσσονται τα σεβάσμια και ηγιασμένα λείψανα του θερμουργού εργάτου του Ιερού Ευαγγελίου και φωτοφόρου Λειτουργού του Υψίστου.

Η επίσκεψη με πλήθος ευλαβών Πατρέων στην γενέτειρά του Νυμφασία Γορτυνίας, η τέλεση της Θείας Λειτουργίας στον Ιερό Ναό της Αγίας Τριάδος, η επιμνημόσυνη δέηση στον τόπο που γεννήθηκε, ήταν εμπειρίες πνευματικά συγκλονιστικές.

Πενήντα χρόνια πέρασαν από τότε που έφυγε για τον ουρανό ο π. Γερβάσιος, στις 30 Ιουνίου του 1964, ανήμερα της Συνάξεως των Αγίων Αποστόλων. Όμως η πνευματική του παρουσία στην Πάτρα είναι συνεχής. Ουδέποτε μας εγκατέλειψε. Αισθανόμεθα την ανάσα του, την αγάπη του, την ευλογία του, τις προσβείες του.

Χρέος ιερό και καθήκον άγιο προς τον πνευματικό πατέρα και διδάσκαλο των Πατρών, στον οποίο σύμπας ο ιερός Κλήρος και ο ευσεβής Λαός μας υποκλίνονται ευλαβικά, μας ωδήγησε να λάβωμε την απόφαση για την ανακομιδή των ιερών του Λειψάνων, δοξάζοντες τον Θεό γιατί μας χάρισε τον π. Γερβάσιο και τιμώντες την μνήμη ευγνωμόνων του μακαριστού και λαμπρού Ιερωμένου.

Όμως και η υπόσχεση, κατόπιν μακράς συζητήσεως, με τον άλλο αδάμαντα των Πατρών, μαθητή και πνευματικό τέκνο του αιολίδιου π. Γερβασίου, τον μακαριστό Μητροπολίτη Ύδρας, Σπετσών και Αιγίνης Ιερόθεο (Τσαντίλη), ωδήγησε την καρδιά μας στην ως άνω απόφαση, ώστε και την αγία ψυχή εκείνου, κατά την υπόσχεσή μας και την πνευματική μας δέσμευση, να αναπαύσωμε.

Σύμφωνα με τα λεξικά βιβλιοκρισία ή βιβλιοκριτική είναι η κριτική του περιεχομένου ενός βιβλίου ή άλλου δημοσιευμένου κειμένου. Μία τέτοια κριτική είναι κατά κανόνα σύντομη, αλλά επειδή δεν υπάρχει καθωρισμένος περιορισμός στην έκταση, μερικές φορές η κριτική ενός επιστημονικού, λογοτεχνικού ή άλλου έργου μπορεί να είναι αρκετά εκτεταμένη, ώστε εν τέλει να αποτελέσῃ και αυτή ιδιαίτερο σύγγραμμα. Ανάλογα με την έκτασή της και τον σκοπό της μία βιβλιοκρισία δημοσιεύεται στον ημερήσιο ή στον περιοδικό τύπο (εφημερίδες, περιοδικά, και λοιπά έντυπα) ή ακόμη και στο διαδίκτυο (στον ηλεκτρονικό τύπο), ή μπορεί να τυπωθή σε αυτοτελή έκδοση. Σπάνια μπορεί να γραφή και ακόμη σπανιώτερα να δημοσιευθή κριτική για κάποιο αδημοσίευτο σύγγραμμα.

Αυτός που ασκεί την κριτική ονομάζεται βιβλιοκριτικός, και συνήθως είναι κάποιος ειδικός που έχει γνώσεις πάνω στο αντικείμενο που πραγματεύεται το κρινόμενο βιβλίο, π.χ. στην λογοτεχνία, την θεολογία, την ιατρική, σε κάποια άλλη επιστήμη ή σε άλλο κλάδο της ανθρώπινης γνώσεως και δραστηριότητος. Ο βιβλιοκριτικός μπορεί να είναι και κάποιος ευρυμαθής δημοσιογράφος ή συνεργάτης ενός εντύπου ή άλλου ειδησεογραφικού μέσου, ο οποίος να έχει εξειδίκευση στην κριτική συγγραμμάτων.

Ο ελληνογενής όρος βιβλιοκριτική δημιουργήθηκε στην Γαλλία στα μέσα του 19ου αιώνας και ήρθε στην Ελλάδα το 1856, ενώ η λέξι βιβλιοκρισία εμφανίστηκε το 1861.

Η βιβλιοπαρουσίασι, όπως το λέει και ο όρος, είναι η παρουσίασις δηλαδή τη γνωστοποίηση, ενός βιβλίου στο κοινό. Γίνεται είτε με ένα γραπτό κείμενο σαν τις βιβλιοκρισίες είτε με μία ειδική εκδήλωση, που διοργανώνεται συνήθως από τον εκδοτικό οίκο ή από άλλους ενδιαφέρομενους φορείς. Είναι δηλαδή η βιβλιοπαρουσί-

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΓΣΙΔΕΙΣ

ασι και ένα είδος διαφημίσεως. Βασική διαφορά της από την βιβλιοκρισία είναι ότι στην βιβλιοπαρουσίασι παρατίθεται μία περίληψη ή συνοπτική απόδοση του περιεχομένου του έργου, **συνήθως χωρίς να υπεισέρχωνται προσωπικά σχόλια.** Γίνεται από τον λόγο είναι πιθανόν την βιβλιοπαρουσίασι να την αναλάβῃ κάποιος χωρίς εξειδικευμένες γνώσεις πάνω στο επιστημονικό πεδίο ή στο γνωστικό αντικείμενο τού υπό παρουσίασιν βιβλίου. Η λέξι βιβλιοπαρουσίασι είναι νεώτερος όρος, μάλι-

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΙΩΤΟΥ
δρος φιλοσοφικής σχολής Αθηνών,
πτυχιούχου κοινωνικής θεολογίας
symbole@mail.com

λον των τελευταίων δεκαετιών του 20ού αιώνος, και μέχρι πρότινος δεν αναφερόταν στα ελληνικά λεξικά.

Παλαιότερα συντάσσονταν ως επί το πλείστον βιβλιοκρισίες, επειδή όμως σε αυτές συχνά εστίαζε κανείς το ενδιαφέρον του κυρίως στα λάθη και τα αρνητικά σημεία του συγγράμματος, σήμερα έχουν περιοριστή πολύ, ενώ πλέον συνηθίζονται οι βιβλιοπαρουσίεις. Άλλωστε τις τελευταίες δεκαετίες με την δικομανία που χαρακτηρίζει όλες σχεδόν τις εκφάνσεις της νεοελληνικής κοινωνίας υπήρξαν και ωρισμένες περιπτώσεις συγγραφέων που ωδήγησαν στα δικαστήρια όσους άσκησαν συστηματική βιβλιοκρισία σε κάποιο έργο τους με την κατηγορία της συκοφαντίας και της δυσφημίσεως!

Τόσο η βιβλιοκρισία όσο και η βιβλιοπαρουσίασι αναφέρονται συνήθως σε κάποιο έργο που έχει εκδοθή σχετικά πρόσφατα. Καθώς όμως οι σύγχρονοι Έλληνες απομακρύνονται από το βιβλίο και την μελέτη όλο και περισσότερο λόγω τής σαγήνης τών νεωτέρων ραδιοτηλοπτικών και διαδικτυακών μέσων, δημιουργούνται πλέον βιβλιοπαρουσίεις και για συγγράμματα παλαιότερων επών, είτε διότι παραμένουν άγνωστα στο ευρύ κοινό είτε διότι οι νεώτεροι στην ηλικία αγνοούν οτιδήποτε δεν διαφημίζεται στο διαδίκτυο ή δεν αποτελεί αντικείμενο συζητήσεως της ολιγάριθμης και κλειστής ποικιλίας παρέας τους.

Η βιβλιοπαρουσίασι και η βιβλιοκρισία είναι κυρίως έργο φιλολογικού, ανεξάρτητα από το ποιός είναι αυτός που έχει αναλάβει την σχετική ευθύνη. Είτε γιατρός είναι είτε λογοτέχνης είτε επιστήμων είτε πολιτικός είτε άνθρωπος γενικής παιδείας, αυτός που συντάσσει μία βιβλιοπαρουσίασι ασχολείται με τον γραπτό λόγο, αναδεικνύει τον γραπτό λόγο και διατυπώνει τις απόψεις του επίσης εγγράφων. Επομένως κάθε εγγράμματος άνθρωπος πρέπει να μετέχῃ σε κάποιο βαθμό και φιλολογικής παιδείας. Είναι και αυτό άλλο ένα τεκμήριο ότι η φιλολογική γνώση είναι απαραίτητη σε κάθε αληθινά μορφωμένο άνθρωπο ανεξαρτήτως επιστήμης και πρωτοπορικής εξειδίκευσης.

Τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να περιέχη μία βιβλιοπαρουσίασι (ή βιβλιοκρισία) είναι ασφαλώς ο τίτλος του συγγράμματος, το όνομα του συγγραφέως του, ο τόπος και ο χρόνος της εκδόσεως, το θέμα ή τα θέματα που πραγματεύεται, και σε ποιό είδος κειμένων ανήκει (λογοτεχνικό, επιστημονικό, ιστορικό, ταξιδιωτικό, μουσικό, φωτογραφικό λεύκωμα, κ.λπ.). Χρήσιμα επίσης στοιχεία είναι το σχήμα του βιβλίου και ο αριθμός των σελίδων του, αν είναι πρώτη έκδοση ή επανέκδοση, ο εκδοτι-

κός φορεύς, καθώς και άλλες παρόμοιες πληροφορίες (έγχρωμη ή μονόχρωμη έκδοση, αν προλογίζεται από πρόσωπο διαφορετικό από τον συγγραφέα, αν έχη εικονογράφηση, αν συνοδεύεται από οπτικοκαουστικό υλικό, κ.λπ.).

Μερικές φορές μπορεί να υπάρχουν για το ίδιο σύγγραμμα περισσότερες από μία βιβλιοπαρουσίασις ή βιβλιοκρισίες, γραμμένες από το ίδιο άτομο. Κάποιες είναι πολύ σύντομες, σχεδόν τηλεγραφικές, ενώ άλλες είναι αναλυτικές και έχουν μεγαλείτερη έκταση. Αυτό οφείλεται τόσο στο είδος της παρουσίασης που πρέπει κάθε φορά να γίνη όσο και στον διαθέσιμο χώρο τού κάθε εντύπου. Μπορεί να μην είναι όλες πλήρεις και ικανοποιητικές για το ενδιαφερόμενο κοινό, πάντοτε όμως έχουν να δώσουν σημαντικές πληροφορίες για τα παρουσιαζόμενα βιβλία. Ενίστε τα κείμενα των παρουσιάσεων είναι παρέμνα από δελτία τύπου που εκδίδουν οι εκδοτικοί οίκοι, προσαρμοσμένα όμως και συμπληρωμένα λίγο ή πολύ από τον τελικό συντάκτη του κειμένου. Τέλος σε πολλές περιπτώσεις το κείμενο συνοδεύεται και από φωτογραφία του εξωφύλλου ή της πρωτεωπίδος τού παρουσιαζόμενου συγγράμματος.

Η συλλογή και έκδοση βιβλιοπαρουσιάσεων και βιβλιοκρισιών σε έναν τόμο είναι πολλαπλώς χρήσιμη. Ενδιαφέρει ασφαλώς τους ερευνητές και μελετητές τής γραμματολογίας ενός τόπου ή μιας συγκειριμένης εποχής και διευκολύνει όσους συντάσσουν βιβλιογραφικές αναφορές και σχετικούς καταλόγους. Πληροφορεί τον απλό αναγνώστη και ειδικά το φιλόβιβλο κοινό για την ύπαρξη, την κυκλοφορία και το περιεχόμενο νέων βιβλίων ή για τις επανεκδόσεις παλαιοτέρων συγγραμμάτων. Μαθαίνει κανείς για λίγο παλαιότερες εκδόσεις, οι οποίες ενδεχομένως τώρα να έχουν εξαντληθή και να μην ανευρίσκονται εύκολα. Και τέλος, διαιποτώνει τις προσπάθειες που γίνονται, για να δοθούν στην δημοσιότητα ποιοτικά κείμενα μέσα σε μία εποχή γενικώς εχθρική για το βιβλίο.

Εγκύρως για την εκβάθρων αναστήλωση της Ιεράς Μονής Νοετενών

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ

Επάνω από το χωριό Σκιαδά της Τριταίας, ευρίσκεται η Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου των Νοτενών, οπού είναι θησαυρισμένη η ιερά και θαυματουργή Εικόνα της Παναγίας μας.

Στο Μοναστήρι αυτό ασκήτευσε ο Όσιος Πατήρ ημών Ιωακείμ, ο Νέος Ασκητής, ο οποίος κατήγετο από το χωριό Σκιαδά και εχρημάτισε ηγούμενος της Ιεράς Μονής.

Το σπήλαιο των ιερών ασκητών του αγώνων ευρίσκεται πάνω από το Μοναστήρι. Στην Μονή φυλάσσονται και τα Λείψανα του Οσίου Ιωακείμ, τα οποία ευλαβώς προσκυνούν οι ευσεβείς προσκυνητές από την Αχαΐα και την Ηλεία, που φτάνουν μέχρις εκεί για να εύρουν πνευματική αναψυχή.

Το Μοναστήρι από τον χρόνο και τον σεισμό του 2008 κατέστη σχεδόν ετοιμόρροπο. Τα προβλήματα είναι μεγάλα, τόσο στα κελλιά, όσο και στους δύο Ναούς, εκείνους της Παναγίας και τον άλλο του Αγίου Γερασίμου.

Εσχάτως ανελάβαμε την προσπάθεια ανακαίνισης της Ιεράς Μονής, προκειμένου να μη καταπέσουν τα κτήρια και καταστή έτσι αδύνατη η εγκαταβίωση έστω του ενός και μόνου ιερομονάχου, του π. Ιερωνύμου, ο οποίος επί πενήντα και πλέον έπι αγωνίζεται για να μη σβήση το καντήλι της Παναγίας μας.

Επίσης ήδη συνεργάζομεθα με τον κ. Περιφερειάρχη για να φτιάξουμε και τον δρόμο, ώστε να γίνεται άνετα η πρόσβαση στο Μοναστήρι.

Προκειμένου να φέρωμε εις πέρας το έργο της ανακαίνισης της Ιεράς Μονής, διασώζοντας έτσι ένα ακόμη μνημείο, όχι μόνο της Εκκλησίας, α

ΟΙ ΕΝΟΡΙΑΚΕΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΕΣ ΟΜΛΔΕΣ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΕΞΩ ΛΓΥΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΛΗΞΕΩΣ ΤΗΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Την Κυριακή το πρωί της 1ης Ιουνίου τ.έ., αμέσως μετά τη Θεία Λειτουργία και μέσα σε μια πανηγυρική ατμόσφαιρα πραγματοποιήθηκε η εορτή λήξεως του Κατηχητικού Σχολείου (Προσχολικής ηλικίας - Κατώτερο και Μέσο τμήμα).

Στο τέλος της εκδηλώσεως προσεφέρθησαν πλούσια δώρα στα παιδιά όπως CD με Χριστιανικά τραγούδια, παιχνίδια θαλασσών σπορ, μπάλες ποδοσφαίρου στην ποδοσφαιρική ομάδα της Ενορίας, και μπάλες μπάσκετ. Την απονομή των

μα) του Ιερού Ενοριακού Ναού Οσίου Ιωακείμ εξω Αγιουάς Πατρών.

Το πρόγραμμα της εκδηλώσεως περιελάμβανε εκκλησιαστικούς ύμνους, χριστιανικά τραγούδια, επίκαιρα ποιήματα, παραδοσιακά άσματα, πλούσιο κέρασμα από εκλεκτά γλυκίσματα (προσφορά των Κυριών της Ενορίας μας), και πλούσια δώρα.

Ο ιδιαίτερα δραστήριος εφημέριος

δώρων στην ομάδα ποδοσφαίρου πραγματοποίησε ο βετεράνος διεθνής ποδοσφαιριστής του Πανιωνίου Αθηνών, της Παναχαϊκής και του Ολυμπιακού Πειραιώς κ. Γεώργιος Σπυρόπουλος και ο ιατρός μπασκετμπόλιστας κ. Γεώργιος Βαφειάδης.

Θα θέλαμε - τόνισε ο π. Ιωάννης - μέσα απ' την καρδιά μας να συγχαρούμε τα παιδιά και να τους εκφράσουμε την χαρά και

του Ναού π. Ιωάννης, απευθυνόμενος στους γονείς αλλά και στα παιδιά των κατηχητικών ομάδων της ενορίας του, αφού τόνισε τη σημασία και την προσφορά του Κατηχητικού Σχολείου, ευχαρίστησε από καρδίας τους γονείς που εμπιστεύονται τα παιδιά τους στην Εκκλησία, την συνεργάτιδα του Κατηχήτρια και Βασιλική Σταματάτου καθώς, και τους υπόλοιπους συνεργάτες στο Ιεραποστολικό Έργο της Ενορίας.

την αγάπη μας για τις όμορφες στιγμές που μας χάρισαν στην εορτή, αλλά και για όλα όσα διδαχθήκαμε κι εμείς μαζί τους κατά την διάρκεια των φετινών κατηχητικών συνάξεων.

Ευχόμαστε συν Θεώ να βρεθούμε ξανά μαζί των Οκτώβριο. Καλό καλοκαίρι!

* Είναι σημαντικό για τη νεολαία μας, μεγάλοι αθλητές του παρελθόντος, όπως ο κ. Γ. Σπυρόπουλος, να τη διδάσκουν με τη πνευματική και μυστηριακή ζωή τους.

Τα Κατηχητόπουλα στο Αττικό Ζωολογικό Πάρκο Αθηνών

Το Σάββατο 31 Μαΐου το Κατηχητικό Σχολείο του Οσίου Ιωακείμ έξω Αγιουάς πραγματοποίησε εκπαιδευτική εκδρομή στο Αττικό Ζωολογικό Πάρκο στην Αθήνα. Η συμμετοχή ήταν μεγάλη. Συνολικά συμμετείχαν 54 άτομα, οι γονείς, τα παιδιά, ο π. Ιωάννης, η Κατηχήτρια και Βασιλική Σταματάτου και ο ιατρός κ. Γεώργιος Βαφειάδης (Μέλος του Δ.Σ του Συλλόγου Φίλων Αγ. Ιωακείμ

κοντά και τον πιο κοντινό συγγενή του ανθρώπου, τις μαϊμούδες και τους πίθηκους.

Η μεγάλη έκπληξη ήταν η επίδειξη των δελφιναρίων. Η ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τα θαυμάσια αυτά θηλαστικά ήταν μια σημαντική συναισθηματική εμπειρία, τόσο για τους ενήλικους, όσο και για όλα τα παιδιά που σε καμιά περίπτωση δεν αντικαθίσταται

και Εκκλησιαστικός Επίτροπος).

Στόχος, ήταν να πραγματοποιηθεί μια εποικοδομητική εκδρομή από πλευράς ψυχαγωγίας των παιδιών και ταυτόχρονα τα παιδιά να έρθουν σε επαφή και να γνωρίσουν εξωτικά ζώα και ζώα της ζούγκλας.

Έτσι γνώρισαν και είδαν από κοντά άγρια σκυλιά της Αφρικής, μπούφους, λύκους, λιοντάρια, αλλά και

από την μη βιοματική εκμάθηση μέσω της τηλεόρασης, του διαδικτύου και των βιβλίων.

Ο επισκέπτης μαθαίνει ενδιαφέρουσες πληροφορίες για τα δελφίνια, ενώ ταυτόχρονα ενημερώνεται για τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν στη φύση και πώς μπορεί να συμβάλει στην προστασία των θαλάσσιων θηλαστικών στο φυσικό τους περιβάλλον. Αξίζει να

καζουάριους, καπούτσινους, μαραμπού, τζάγκουαρ, ελάφια του νερού και πολλούς ακόμη... εκπροσώπους του ζωικού βασιλείου. Σπάνια είδη και άλλα λιγότερο σπάνια, εξ ίσου όμως εντυπωσιακά προστατεύονται στο μεγαλύτερο ζωολογικό κήπο της χώρας, σε μια προσπάθεια να εξασφαλιστεί η ομαλή συνέχιση της ζωής πάνω στον πλανήτη.

Με ξεναγό την κα Ελίνα επισκέφθηκαν το χώρο με τα πτηνά, την "Αφρικανική Σαβάνα" και με τις Καμηλοπαράδαλεις, τις Ζέβρες, τις Αντιλόπες αλλά και τα πιο εξωτικά Γκουανάκο, Τζάγκουαρ, Λεοπαρδάλεις του Χιονιού, τα πολύ σπάνια Λευκά Λιοντάρια, τους Τίγρεις, Σερβάλ και Οσελότους και άλλα θηλαστικά. Εντυπωσιακός ήταν ο «Κόσμος των Ερπετών», καθώς είδαν πύθωνες, βόες, κροκόδειλους και τα υπόλοιπα είδη να τους υποδέχονται με στόμα "ανοιχτό". Παρατηρήσαν από

σημειωθεί, ότι πολλές πρωτοβουλίες και νομοθεσίες για την προστασία της θαλάσσιας και της άγριας ζωής στην φύση έχουν προκύψει παγκοσμίως από τα θετικά ερεθίσματα που έλαβαν οι επισκέπτες σε ζωολογικά πάρκα και δελφινάρια ανά τον κόσμο.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ π. ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Στην Αιωνιότητα ο Παπούλης της
Αγάπης και της Προσφοράς

Την Δευτέρα του Αγίου Πνεύματος, 9 Ιουνίου 2014, «εκοιμήθη εν Κυρίῳ», σε ηλικία 87 ετών, ο αισιδίμος Αρχιμανδρίτης π. Ανδρέας Σπυρόπουλος.

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Άνω Καστρίτσι Πατρών, μέσα σε μία ευλογημένη πολύτεκνη οικογένεια. Σε ηλικία 30 ετών αφίερωσε την ύπαρξή του στον Χριστό. Εκάρη μοναχός και χειροτονήθηκε κληρικός, από τον μακαριστό Μητροπολίτη πρώην Αιτωλίας και Ακαρνανίας κυρό Ιερόθεο. Ενώ του πρότεινε ο τότε Δεσπότης να τον τοποθετήσει εφημέριο σε κεντρική ενορία του Αγρινίου, εκτιμώντας την ταπείνωση και την ευλάβειά του, εκείνος αρνήθηκε και ζήτησε να διακονήσει την ύπαιθρο.

Αρχικά ετοποθετήθη εφημέριος στο ορεινό χωριό Λαμπίρι και όπως διηγείτο, δίεσχιζε πεζός τα βουνά της Ρούμελης (χειμώνα – καλοκαίρι) πενήντα περίπου χιλιόμετρα, για να λειτουργήσει στο Ναό του. Τον ανακαίνισε, έφτιαξε κατοικία ιερέα και περιέθαλψε πολλά ορφανά παιδιά.

Στην συνέχεια τοποθετήθηκε εφημέριος στον ιερό ναό του χωριού Αγριλιάς Μεσολογγίου, όπου και εδώ άφησε σπουδαίο πνευματικό και κοινωνικό έργο. Οικοδόμησε και αγιογράφησε εκ βάθρων περικαλλή ιερού Ναού (εντός δέκα ετών), οικία διάροφη ιερέων, ενώ πολλές οικογένειες βρήκαν παρηγοριά κοντά στον αείμνηστο παπούλη. Άφησε πραγματικά μεγάλο πνευματικό έργο στην γείτονα ιερό Μητρόπολη, με χιλιάδες πνευματικοπαίδια του.

Πριν από 15 χρόνια, επέστρεψε στην γενέτειρά του.

Εκεί σε μία όμορφη περιοχή οικοδόμησε ένα μικρό Ναό, αφιερωμένο στον Άγιο Ιωάννη το Ρώσο και μία μικρή κατοικία που έγινε καταφυγή που έγινε καταφυγή πολλών πονεμένων ανθρώπων.

Με την ευλογία του μακαριστού Μητροπολίτου πρώην Πατρών κυρού Νικοδήμου και στην συνέχεια του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου, προσέφερε με αγάπη και αφοσίωση διακονία, στον Πανεπιστημιακό ιερό Ναό των Τριών Ιεραρχών.

Το 2013, τιμήθηκε με το οφίκιο του Αρχιμανδρίτου από τον Σεβασμιώτατο Πατρών κ.κ. Χρυσόστομο, παραμονή της εορτής των Τριών Ιεραρχών στον Μεγάλο Εστερινό.

Στην Εξόδιο Ακολουθία που τελέσθηκε από τον ιερό Ναό των Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Άνω Καστρίτσιου, συμμετείχαν οι Αρχιμανδρίτες π. Βασίλειος Μπακογιάννης, π. Πέτρος Μποζίνης, π. Γερβάσιος Παρακεντές και οι Πρεσβύτεροι π. Δημήτριος Σαββόπουλος, π. Παύλος Σπίνος, π. Νικόλαος Γκολφινόπουλος και Παρασκευάς Μπούμπαλης εφημέριος του Ναού.

ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ
 π. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

I. N. ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΕΞΩ ΑΓΥΙΑΣ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ

Deκουμπραγε με χαρτ/τσέτες & ανακυκλωσιμα υλικά - ψυγραφικη σε γυαλι, ξύλο, υφασμα, κερι - παλαιώση εικόνων - χειροτεχνίες
 ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΉΡΑ 7.00μ.μ. 22/6/2014

Ο Εκκλησιολόγος

Πάτρα: Ένα απέραντο... υπαίθριο ουρητήριο δυο βήματα από τον πιο σπουδαίο μας Θησαυρό

Ίσως δεν υπάρχει κανένα άλλο μέρος στον κόσμο όπου πλάι από έναν ανεκτίμητο και παγκοσμίου φήμης Θρησκευτικό Θησαυρό εκτείνεται ένα... υπαίθριο ουρητήριο!

Ίσως, πουθενά στον πλανήτη, πλάι από έναν τόπο που επισκέπτονται καθημερινά εκαποντάδες, αν όχι χιλιάδες, τουρίστες και προσκυνήτες, δεν υπάρχει τέτοια και τόση εγκαταλειψη που αποκαρδιώνει ακόμη και εκείνους που έχουν την καλή πίστη και διάθεση να αναζητήσουν επιχειρήματα δικαιολογίας.

Όλη η ζώνη γύρω από τον ιερό Ναό του Αγίου Ανδρέα στην Πάτρα διεκδικεί... Πλακόσιμο Κύπελλο παραμέλησης και αδιαφορίας. Από την οδό Γενναδίου, στο κάτω μέρος της, όπου η σκόνη από τα πρόσφατα έργα δεν... κατακάθεται με τίποτα, ως την οδό Ευμήλου που όποια ώρα της ημέρας (και της νύχτας) κι αν περάσεις δεν σ' αφήνει να... σταθείς η μωρωδιά των ουρών.

Επίσης στην οδό Ευμήλου, τα δέντρα στα πεζοδρόμια απεριποίητα, τα ίδια τα πεζοδρόμια... κολλώδη και αποκρουστικά, μια εικόνα εντελώς ασύμβατη με την ιερότητα του χώρου (μερικά μόνο μέτρα μακριά από το σημείο που φυλάσσεται η Κάρα του Απόστολου Ανδρέα και ο Σταυρός στον οποίο μαρτύρησε) και την σπουδαιότητα της περιοχής για την τουριστική φυσιογνωμία της πόλης.

«Η Εκκλησία κάνει ό,τι μπορεί... Άλλα από μόνη της

η Εκκλησία δεν φτάνει», λένε περίοικοι στο thebest.gr. «Η Εκκλησία δεν έχει πλυντικά μηχανήματα να διώξει την μπόχα των ούρων, η Εκκλησία δεν έχει γερανούς και προσωπικό να κλαδέψει τα δέντρα, ίσως δεν έχει και δικαιοδοσία να κινηθεί έξω από τον περίβολο του ναού», προσθέτουν.

Μας κάνει εντύπωση. Δεν τα βάζουν με τον Δήμο ή δεν τα βάζουν μόνο με τον Δήμο... Τα βάζουν με... όλη την πόλη και την κακή νοοτροπία πολλών εξημών. «Σαφώς και φταίει ο Δήμος για την εικόνα εγκαταλειψης», λένε. Και προσθέτουν: «Θα πρέπει, όμως, να στο πει ο Δήμος ώστε να μην ουρείς πίσω από έναν ιερό ναό; Θα πρέπει να σου πει ο Δήμος ότι δεν πρέπει ν' αφήνεις εκεί τα περιπτώματα του κατοικίου σου!».

Παρ' όλα αυτά η εικόνα δεν αλλάζει. Μια εικόνα θλιβερή που προκαλεί έναν εξίσου θλιβερό συνειρμό. Ότι... χαμένοι στα μεγάλα και στα σπουδαία που ποτέ δεν έρχονται χάνουμε και τα μικρά και φαινομενικώς ασήμαντα. Όπως την αυτονόητη ανάγκη ο χώρος γύρω από το σημαντικότερο αξιοθέατο της Πάτρας να είναι πάντα καθαρός, ΚΑΛΑ ΦΩΤΙΣΜΕΝΟΣ, ευπρεπής και σε απόλυτη τάξη.

Επίτηδες με κεφαλαία το «ΚΑΛΑ ΦΩΤΙΣΜΕΝΟΣ». Το φως αποτρέπει τους επιρρεπείς στις ακαθαρσίες και αποκαλύπτει κάθε φορά την υποχρέωση οι έχοντες την ευθύνη (δηλαδή ο Δήμος) να κρατούν τον χώρο καθαρό και φροντισμένο. Τόσο απλά...

Εργασίες μαρμάρινου δαπέδου στον ιερό Ναό Αγίας Μαρίνης Πατρών

Μετά την Θεία Λειτουργία, της περ. Κυριακής ο ιερός Ναός της Αγίας Μαρίνης Πατρών έκλεισε έως την Ιερά Πανήγυρή του 17 Ιουλίου 2014.

Ξεκίνησαν από την Δευτέρα 16 Ιουνίου τ.έ οι εργασίες τοποθετήσεως μαρμάρου στο δάπεδο.

Οι ιερές Ακολουθίες έως παραμονές της εορτής Ιεράς Μνήμης της Αγίας Μαρίνης, θα τελούνται στον υπόγειο Ναό που είναι αφιερωμένος στον Άγιο Κοσμά των Αιτωλών.

Για να ολοκληρωθούν τα έργα στον περικαλλή ιερό Ναό της Αγίας Μαρίνης Πατρών, θα πρέπει να βοηθήσουν οι πιστοί έστω και από το υστέρημά τους.

Αριθμός τραπεζικού λογαριασμού Eurobank 0026-0247-57-0101869511

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Παράρτημα Πατρών

ΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΙΕΡΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΜΟ Από 16 έως 17 Ιουλίου 2014

* Τιμή εισιτηρίου κατά άτομο : 290 ευρώ

* Επιβάρυνση σε μονόκλινο δωμάτιο : 80 ευρώ

* Επιβάρυνση σε δίκλινη καμπίνα : 70 ευρώ κατά άτομο

* Επιβάρυνση σε τετράκλινη καμπίνα : 50 ευρώ κατά άτομο

* Τιμή εισιτηρίου για Λειψούς : 15 ευρώ

* Δηλώσεις συμμετοχής στην πρόσδρο ου συλλόγου Κ. Κωτσάκη -Κόρδα Δήμητρα μέχρι 6/6/14 - στο τηλ. 6980258110

* Εξόφληση στις 16/6/14

* Προκαταβολή 100 ευρώ

* Με την εξόφληση θα παραλαμβάνεται και τον αριθμό αεροπορικών θέσεων σας

* Πληροφορίες και πληρωμή προκαταβολής στα γραφεία μας στον ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟ Μιαούλη 68 και ώρες 18:00-20:00, Τηλ.: 2610 329.737

Η 4Ε στην Ελασσώνα

Σήμερα Σάββατο 21 Ιουνίου στις 7:30 το πρωί μπορείτε να παρακολουθήσετε, σε δορυφορική μετάδοση από την Ελασσώνα, το Αρχιερατικό Συλλείτουργο και το Τεσσαρακονθήμερο Μητροπολίτου Ελασσώνος κυρού Βασιλείου, μιας μεγάλης εκκλησιαστικής μορφής στην σύγχρονη ιστορία της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Πανηγυρίζει ο

ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΕΛΙΣΣΑΙΟΥ ΑΛΙΣΣΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Στον Κάτω Αλισσό την περ. Παρασκευή, παραμονή της εορτής του Προφήτου Ελισσαίου, πραγματοποιήθηκαν τα Θυρανοίξια μετ' Αρτοκλασίας του παρεκκλησίου της Αγίας Τριάδος Κ. Αλισσού, που είναι αφιερωμένο στον Προφήτη.

Πρόκειται για έναν ναό που ανεγέρθη από τους πρωτοπατώρους μας το έτος 1850 και από την φθορά του χρόνου, αλλά και τον σεισμό του 2008, είχε υποστεί σημαντικές φθορές.

Σύμφωνα με την παράδοση η γειτονική κωμόπολη του Δήμου Δυτικής Αχαΐας έλαβε το όνομά της από τον Προφήτη του Κυρίου μας, Ελισσαίο.

Με τις ευλογίες του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Χρυσοστόμου, ο εφημέριος π. Αλέξανδρος Λαθούρος και το λοιπό Εκκλησιαστικό Συμβούλιο φρόντισαν και ανακατασκεύασαν εκ βάθρων το Θρησκευτικό αυτό Μνημείο προς δόξαν Θεού.

Ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του αναφέρθηκε στον Προφήτη Ελισσαίο και επήνεσε όλους όσοι βοήθησαν σε αυτή την Θεάρεστη πράξη της ανακατασκευής του Ναού.

Παρευρέθηκε πλήθος κόσμου μεταξύ των οποίων ο απερχόμενος Δήμαρχος κ. Ανδρέας Παναγιωτόπουλος και ο νεοεκλεγείς κ. Χρίστος Νικολάου. Ακολούθησε προς τιμή του Επισκόπου, των ιερέων που συμμετείχαν στα Θυρανοίξια, στους τοπικούς άρχοντες και σε όλους όσοι παρέστησαν πλούσιο κέρασμα.

Την επομένη ημέρα Σάββατο 14 Ιουνίου επί τη εορτή του Προφήτου Ελισσαίου, τελέσθηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

**I. N. ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ
ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ**

ΤΗΛ. 2610 523 556

**ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ
ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ**

Στις 24 Ιουνίου, εορτάζει μετά πάσης θρησκευτικής πλαμπρότητος ο Ιερός Ναός μας επί τη εορτή του Γενεθλίου του Αγίου ενδόξου Ιωάννου του Προδρόμου, κατά το ακόλουθο πρόγραμμα

Δευτέρα 23 Ιουνίου 2014 (παραμονή εορτής)

ΩΡΑ 7 π.μ. Όρθρος, Θ.Λειτουργία.

ΩΡΑ 11 π.μ. Χαρμόσυνη κωδονοκρουσία - έξοδος της Ι.εικόνος

ΩΡΑ 7 μ.μ. Μέγας Πανηγυρικός Αρχιερατικός Εσπερινός μετ' αρτοκλασίας, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, ο οποίος θα κηρύξει και τον θείον πόγον.

ώρα εξόδου
λιτανείας:
8.45 μ.μ.
περίου

*Λιτάνευσης της ειφέστας Ι.εικόνος του Γενεσίου του Τιμίου Προδρόμου και των ιερών πλειψάνων από τις οδούς:
Αγ. Ιωάννου Προδρόμου, 25ης Μαρτίου, Καπετάν Γκριτζάλη, Καπετάν Ζαχαρία, Πλατεία - Δέποις, Αθανασίου Αναγνωστοπούλου, 25ης Μαρτίου, Αγ. Ιωάννου Προδρόμου.

Τρίτη 24 Ιουνίου 2014 (κυριανήμορος πρέρα)

ΩΡΑ 7 π.μ. Έναρξη Όρθρου

ΩΡΑ 7.30 π.μ. Καταβασίες, Πανηγυρική Θεία Λειτουργία μετ' αρτοκλασίας και θείου κηρύγματος. Θα ιερουργήσει και θα ομιλήσει ο ιεροκήρυκας της Ι.Μητροπόλεως Πατρών Αρχιμ. π. Προκόπιος Κόρδας.

ΩΡΑ 7 μ.μ. Μεθέορτος Εσπερινός - Παράκλησης εις τον Άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο μετά θείου κηρύγματος από τον ιεροκήρυκα της Ι.Μητροπόλεως Πατρών Αρχιμ. π. Θεόκληπο Παντελίδη.

Μετά το πέρας των ιερών ακολουθιών
θα υπάρχει
εκκλησιαστικό<sup>κέροσμα στο
Πνευματικό Κέντρο</sup>

ΩΡΑ 9.15 μ.μ. * Εν συνεχείᾳ θα πραγματοποιηθούν παραδοσιακοί χοροί από τα χορευτικά των εκπολιτιστικών συλλόγων της Ενορίας μας και από το χορευτικό του Αγίου Ι. Προδρόμου Παραλίας με τη συμμετοχή της Ε.Κ.Π. ΔΙΨΩ.

ΕΚ. ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

Αι γυναικείαι Ιεραί Μοναί

Οι ιερείς που θα λειτουργήσουν την Κυριακή 22 Ιουνίου 2014 στις γυναικείες Ιερές Μονές της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών είναι οι παρακάτω:

Ιερά Μονή Παναγίας Ελεούσης (Πιτίτσα), ο Πρωτ. π. Δημήτριος Χαλκιόπουλος (προϊστάμενος Ι.Ν. Αγ. Διονυσίου του Αρεοπαγίου)

Ιερά Μονή Μαρίτσης (Σανταμέρι), Πρωτ. π. Νικόλαος Τακτικός (προϊστάμενος Ι.Ν. Αναλήψεως του Κυρίου).

Ιερά Μονή Αγ. Νικολάου Μπάλα, π. Κων/νος Γουρδούπης (εφημέριος του Μητροπολιτικού Ιερού Ναού).

Πρόγραμμα κατασκηνωτικών περιόδων 2014 - ΓΕΧΑ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ ΑΓΚΥΡΑ - ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΑ ΠΑΤΡΩΝ

2 - 9 Ιουλίου: Για μαθήτριες Δημοτικού
9 - 16 Ιουλίου: Για μαθητές Δημοτικού

16 - 19 Ιουλίου: Για Φοιτητές

19 - 28 Ιουλίου: Για Φοιτήτριες

28 Ιουλίου - 8 Αυγούστου: Για μαθήτριες Γυμνασίου - Λυκείου

9 - 10 Αυγούστου: Διήμερο παλαιών κατασκηνωτών

11 - 22 Αυγούστου: Για μαθητές Γυμνασίου - Λυκείου - Πατρών

Πληροφορίες - Εγγραφές στην Χριστιανική Εστία Πατρών, Μιαούλη 57, Πάτρα τηλ. 2610.323.728
email: gexapatrn@yahoo.gr
blog: http://kataskinosi-agkyra.blogspot.gr

Πανηγύρισε η πανσεβάσμια και ιστορική Μονή των Αγίων Πάντων της Ι.Μ. Πατρών

Η περασμένη Κυριακή θεωρείται εδρτια ημέρα και ήτο αφιερωμένη στους Αγίους Πάντες. Δηλαδή σε όλους τους Αγίους της Εκκλησίας μας, επώνυμους και ανώνυμους, γνωστούς και αγνώστους, λόγιους και απαίδευτους, γέροντες, νέους και μικρά παιδιά, εγγάμους και αγάμους, άνδρες και γυναίκες. Παλαιότερα - όπως μας πληροφορεί ο Ομότιμος Καθηγητής Γεώργιος Πατρώνος στο πόνημα του "Κήρυγμα και Θεολογία" - η εορτή αυτή ήταν αφιερωμένη στη μνήμη όλων των Μαρτύρων, όλων εκείνων που έμειναν πιστοί ως το τέλος της ζωής τους, ομολόγησαν πίστιν στο Χριστό και εμαρτύρησαν. Όλοι οι Άγιοι θεωρούνταν παράλληλα και μάρτυρες, ένας πολύ ενδιαφέρον συνδυασμός αγιότητος και μαρτυρίου.

Επίκεντρο του εορτασμού για την Ιερά Μητρόπολη Πατρών, η πανσεβάσμια Ιερά Μονή των Αγίων

Πάντων της Τριταίας. Εκατοντάδες πιστοί την κυριώνυμο ημέρα και την παραμονή, επισκέφθηκαν το μοναστήρι για να προσκυνήσουν την Ιερά Εικόνα και να συμμετάσχουν στις λατρευτικές εκδηλώσεις. Συνάνθρωποί μας κάθε ηλικίας, από την ευρύτερη περιοχή της Τριταίας, από την Πάτρα, από τον Δήμο Δυτικής Αχαΐας (Χαϊκάλι, Σανταμέρι κ.α.) προσήλθαν με κάθε μεταφορικό μέσον, ακόμη και πεζοί.

Παρέστησαν, ο Περιφε-

πής, Περιφερειακό και Δημοτικό Σύμβουλοι.

Ανήμερα της πανηγύρεως προεξήρχε της Θείας Λειτουργίας ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος, ενώ συμμετείχαν ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Αρχιμανδρίτης π. Αρτέμιος, ο ιερομόναχος της Μονής π. Ζαχαρίας, Ιερείς και Διακόνοι.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας τελέσθηκε λιτάνευσης της Ιεράς Εικόνος εντός του αυλείου χώ-

ρου της Μονής και Αρτοκλασία.

Ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του ανέφερε, ότι μία Κυριακή μετά την Πεντη-

ρουσιάζει τα πρωτολουόδια της πίστεως, τα παιδιά της τα οποία αγωνίσθηκαν για του Χριστού την αγάπη και προσέφε-

θρόνου του Παντοκράτορος Θεού.

Και εμείς όπως κάθε χρόνο ανεβήκαμε σε αυτό το ευλογημένο και ιστορικό μοναστήρι για να δοξολογήσουμε των Τριάδι

τουργία). Να προσκυνήσωμε, να δοξολογήσωμε και να τιμήσωμε την Παναγία Μητέρα του Κυρίου μας, στην οποία είναι αφιερωμένος αυτός ο Ιερός Ναός (είναι αφιερωμένος

προσκυνούμενο Θεόν ημών, να προσφέρωμε στην αναίμακτη και φρικτή Θύσια (δηλαδή τη Θεία Λει-

στην Ευαγγελιστρία Παναγία και ο Ναός που είναι

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ

Στο Ιερό Αναλόγιο ηγείτο ο Ιεροκήρυκας του Μητροπολιτικού Ιερού Ναού της Ευαγγελιστρίας, Αρχιμανδρίτης π. Αμβρόσιος, τον οποίο επήνεσε ο Σεβασμιώτατος για την απόδοση των ύμνων.

στα άλλα κτίσματα της Μονής είναι των Αγίων Πάντων). Άλλα και να τιμήσωμε όλους τους Αγίους οι οποίοι είναι καρποί του Παναγίου Πνεύματος.

Σε αυτό το σημείο ο Σεβασμιώτατος αναφέρθηκε εκτενώς στην εορτή της ημέρας, στη ζωή των Αγίων, για να πάρουμε ορισμένα μηνύματα πνευματικά - τα οποία όπως είπε - θα είναι ωφέλιμα για την πνευματική μας πορεία, την οποία εξυπακούεται ότι πρέπει να κάνουμε εάν θέλωμε να φέρωμε επάξια το όνομα χριστιανός και να δρομολογούμε τη ζωή μας κατ' αυτόν τον τρόπο ώστε να φτάσωμε εις θέα προσώπου του Εσταυρωμένου Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.

Ο Σεβασμιώτατος μίλησε για τα στοιχεία που χαρακτη-

ρίζουν τους Αγίους της Εκκλησίας και προέτρεψε το εκκλησίασμα για τον ψυχικό ανακαίνισμα της ψυχής του, αφού Τιμή αγίου και μάρτυρος είναι η μίμηση της ζωής του και της διδασκαλίας του, άλλωστε, είπε, ο σκοπός του κάθε χριστιανού είναι να φθάσωμε στην αγιότητα και σε αυτό μας βοηθά η ζωή και ο βίος των Αγίων.

Οι Άγιοι τόνισε ο Σεβασμιώτατος είχαν Πίστη στο Θεό. Ο Ορθόδοξος χριστιανισμός είναι ένας σταυρός, δηλαδή μία αυταπάρνηση και συνεχής πνευματική και μυστηριακή ζωή. Είναι γλυκός ο θάνατος για του Χριστού τη Πίστη.

Αναφέρθηκε και στην άλλη αρετή που διέπει τους Αγίους, την Αγάπη. Αγάπησαν πάνω απ' όλα τον Θεό και θυσιάστηκαν γι' αυτόν. Όποιος αγαπά θυσιάζεται, είπε χαρακτηριστικά.

Στο τέλος ο Σεβασμιώτατος, συνεχάρη τον αρχιμ. π.

Η εορτή των Αγίων Πάντων

Αρτέμιο, καθηγούμενο της Ιεράς Μονής, δια το πνευματικό έργο το οποίον επιτελείται στην Ιερά Μονή. Ευχαρίστησε δια την εκεί παρουσία τους τον Περιφερειάρχη κ. Κατσιφάρα, τον Δήμαρχο Ερυμάνθου κ. Καρπτή και όλους τους προσκυνητάς.

Τη παραμονή της εορτής το απόγευμα, τελέσθηκε ο Μεγάλος Εσπερινός μετ' Αρτοκλασίας χοροστατούντος του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Ατλάντας κ. Αλεξίου.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΠΕΡΙΒΟΛΑΣ

Μεγαλοπρεπώς εόρτασε ο νεόδμητος Ιερός Ναός των Αγίων Πάντων Περιβόλας την περασμένη Κυριακή.

Παραμονή της εορτής στον Μεγάλο Εσπερινός μετ' Αρτοκλασίας ομήλησε ο Αρχιμανδρίτης π. Πέτρος Μποζίνης, ενώ συμμετείχαν αρκετοί ιερείς. Ανήμερα της εορτής, εν πληθούσῃ εκκλησία, ιερούργησε ο Αρχιμανδρίτης π. Γερβάσιος Παρακεντές, ο οποίος κήρυξε και τον Θεό. Λόγο.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, τελέσθηκε χοροστατούντος του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου ο Μεθέρος Εσπερινός, Ιερά Παράκλησης και η λιτάνευση της Ιεράς Εικόνος στους δρόμους της ενορίας, με τη συμμετοχή ιερέων και εκατοντάδων πιστών, μεταξύ των οποίων και ο Αχαιός βουλευτής κ. Αθανάσιος Νταβλούρος.

Μετά τη λιτάνευση, ακολούθησε πολιτιστικό πρόγραμμα στον αύλειο χώρο του Ναού με παραδοσιακούς χορούς από τις καπηλητικές ενοριακές ομάδες, και από χορευτικά Εκπαιδιτικών Συλλόγων της περιοχής μας.

ΚΕΙΜΕΝΑ - ΦΩΤΟ:
ΑΛΕΞ. ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΠΑΤΡΩΝ

Κατασκήνωσης “Τιβεριάς – Ρίζα 2014”

Χριστιανικών Μαθητικών Ομάδων

Εγγραφές (από 17/6)

κάθε Τρίτη και Παρασκευή
6:30 - 8:30 μ.μ. στα γραφεία

της Χριστιανικής Στέγης Πατρών

@: xmo@xmo.gr, www.xmo.gr

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Χριστιανική Στέγη Πατρών
Παντανάσσης 61, Πάτρα
τηλ.: 2610 279807

Στα τηλέφωνα: 2610 931307
6981038388, 6983454370

**Κατασκήνωση
“Η Αγία Παρασκευή”**
Αναπλαστικής Σχολής Πατρών
(ιδρυθ. υπό π. Γερβαράσιου Παρασκευοπούλου)

Έλα να ζήσουμε μαζί στιγμές...

Περίοδος αγοριών : 4 - 18 Ιουλίου
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : 6974727830, 6972161900
Περίοδος κοριτσιών : 18 - 31 Ιουλίου
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : 2610-321.073
Ιστοσελίδα : www.anaplastiki.gr
e-mail : anaplastiki@gmail.com

Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Τοποτηρητής Φωκίδος κ. Ιερόθεος στην Ιερά Μονή Αγίου Αυγουστίνου Τρικόρφου Δωρίδος

Την Κυριακή 15 Ιουνίου ε.ξ., εορτή των Αγίων Πάντων αλλά και του αγίου Αυγουστίνου Ιππώνος, ο Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Τοποτηρητής Φωκίδος κ. Ιερόθεος λειτούργησε στην πανηγυρίζουσα Ιερά Μονή

Αγίου Αυγουστίνου και Οσίου Σεραφείμ του Σάρωφ στο Τρίκορφο Δωρίδος.

Τόν Σεβασμιώτατο υποδέχθηκε στην είσοδο της Μονής η πολυτληθής Αδελφότητα των Μοναχών με επικεφαλής τον Ιερότερη και Ηγούμενο Αρχιμ. π. Νεκτάριο Μουλατσιώτη και εισόδευσε σύμφωνα με το αγιορειτικό τυπικό στο Καθολικό της Μονής.

Στο κήρυγμά του ο Σεβασμιώτατος μήλησε για την πρωτοκότητα του ιερού Αυγουστίνου, τον οποίο χαρακτήρισε ωι δακρύων της αγίας μητέρας του Μόνικας, και τον συνέκρινε με τον εορταζόμενο επίσης όσιο Ιερώνυ-

μο, αναφερόμενος στα πολλά χαρίσματά του και στους ιστορικούς παράγοντες που διαμόρφωσαν την θεολογική του έκφραση. Επίσης μήλησε για την αξία της εορτής των αγίων Πάντων, την οποία η Εκκλησία μας θέσπισε να τελίται μετά την Πεντηκοστή, ώς το τέλος της μακράς προπαρασκευαστικής περιόδου που άρχισε από την Μεγάλη Τεσσαρακοστή με την έξοδο του Αδάμ από τον Παράδεισο, συνεχίσθηκε με την σάρκωση, τον Σταυρό, την Ταφή, την Ανάσταση και την Ανάληψη του Νέου και Έσχατου Αδάμ, του Χριστού, τελείωσε με την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος που έκανε τους Μαθητές μέλη του Σώματος του Χριστού, μέλη της Εκκλησίας, και καρποί αυτής της σωστικής περιόδου είναι οι άγιοι Πάντες. Έκανε λόγο για τα κοινά σημεία των αγίων που είναι η ορθόδοξη γνωσιολογία, η ορθόδοξη μεθοδολογία και η ορθόδοξη ομολογία. Ο Σεβασμιώτατος επισφράγισε το κήρυγμά του με δύο χαρακτηριστικούς λόγους του ιερού Αυγουστίνου από το Κεκραγάρι του, για τον πόθο και την αγάπη του Χριστού που καθαρίζει τελείως τον άνθρωπο από

τα πάθη και για τον θείο έρωτα.

Στο τέλος της θείας Λειτουργίας ο Ηγούμενος της Μονής π. Νεκτάριος ευχαρίστησε τον Σεβασμιώτατο για την ευλογία του και τον θεολογικό του λόγο και τον παρακάλεσε να επισκέπτεται, όποτε μπορεί, το Μοναστήρι τους.

Μετά το πέρας της θείας Λειτουργίας λιανεύθηκαν στους χώρους της Ιεράς Μονής οι εικόνες του ιερού Αυγουστίνου και της αγίας Μόνικας και τα ιερά λείψανα που φυλάσσονται στην Ιερά Μονή.

Με την ευκαρία της επίσκεψής του ο Σεβασμιώτατος ξεναγήθηκε από τον Ηγούμενο στους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους της Μονής, που με μεγάλη επιμέλεια δημιούργησαν και συντηρούν οι μοναχοί της.

Κατά την διάρκεια του γεύματος, ο Ηγούμενος π. Νεκτάριος παρακάλεσε τον Σεβασμιώτατο να απευθύνη

λόγους οικοδομής στους μοναχούς και τους παρευρισκομένους προσκυνητές.

Ο Σεβασμιώτατος, λαμβάνοντας αφορμή από τα αναγνώσματα της τραπέζης, των αγίων Συμεών του Νέου Θεολόγου και Διαδόχου Φωτικής, μίλησε για τον σκοπό της ζωής του ανθρώπου, που είναι η θέωση, και κυρίως

για το πώς επιτυγχάνεται αυτή, μέσω του ορθοδόξου ησυχασμού, που είναι η τήρηση των εντολών του Χριστού και η μυστηριακή ζωή. Εξέφρασε δε την μεγάλη του χαρά που μιλάει για τα θέματα αυτά σε μοναχούς και σε πιστούς που ζουν με αυτήν την παράδοση. Επήνεσε δε τον Ηγούμενο π. Νεκτάριο για την δημιουργικότητά του και το έργο του.

Τέλος ο Ηγούμενος της Μονής π. Νεκτάριος ευχαρίστησε ιδιαιτέρως τον Σεβ. Τοποτηρητή κ. Ιερόθεο για την χάρη και την ευλογία της αρχιερωσύνης που έφερε στο Μοναστήρι του και ίδιως για τον θεολογικό του λόγο, για τον οποίον και είναι σεβαστός στον ορθόδοξο κόσμο.

Στην πανήγυρη της Μονής συμμετείχαν οι Αρχές του τόπου, με επικεφαλής την Αντιπεριφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας κ. Γαζή, τον Δήμαρχο Δωρίδος κ. Καπετζώνη κ.ά., οι Μοναχές της Ιεράς Μονής Αγίου Νεκταρίου και Αγίου Φανουρίου Δωρίδος, που είναι πνευματικά παιδιά του π. Νεκταρίου, και πολλοί προσκυνητές από την επαρχία και από γειτονικές πόλεις.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ ΙΕΡΟΣ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Στις 28 και 29 Ιουνίου η Εκκλησία της Κορίνθου εορτάζει τον Πολιούχο της Απόστολο Παύλο. Στο επίκεντρο των πνευματικών εκδηλώσεων βρίσκεται ο Ιερός Καθεδρικός Ναός Απόστολού Παύλου Κορίνθου, καθώς και το Βήμα του Γαλλίωνος στην Αρχαία Κόρινθο.

Με τη μέριμνα και τη φροντίδα του Σεβασμιώτατού Μητροπολίτου μας κ.κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, έχει δοθεί παγκορινθιακός χαρακτήρας στην πανήγυρη, ενώ η συμμετοχή του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. κ. Ιερωνύμου, των Συνοδικών και προσκεκλημένων Αρχιερέων, υπογραμμίζει τη θέση που κατέχει η Κόρινθος, ως Αποστολική Εκκλησία στους πανελλαδικούς εορτασμούς της μνήμης του Απόστολου Παύλου.

Επιθυμώντας να σάς ενημερώσουμε, για τις εορταστικές εκδηλώσεις προς τιμήν του Ιδρυτού της Εκκλησίας της Κορίνθου και πολιούχου μας, Αποστόλου Παύλου ανακοινώνουμε τα κάτωθι:

Το Σάββατο 21 Ιουνίου, στις 7:00 το απόγευμα, στον Ιερό Ναό Κοιμήσων Θεοτόκου Αρχαίας Κόρινθου θα τελεσθεί Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός, κατά τον οποίο θα γίνει μεταφορά Ιερών Λειψάνων για την επιτελεσθόμενη την επομένη ημέρα (Κυριακή πρωΐ), ακολουθία «εις σαλευθέσαν Αγίαν Τράπεζαν».

Στις 07:00 το απόγευμα της ίδιας ημέρας, στην Κροκίδειο Αίθουσα - παραπλεύρως της Νομαρχίας Κορινθίας-, θα πραγματοποιηθεί ομιλία, στα πλαίσια της λειτουργίας της Σχολής Γονέων της Ι. Μητροπόλεως μας με θέμα: «Η έννοια της συζητίας κατά τον Απ. Παύλο», με ομιλητή τον καθηγητή της Θεολογικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών κ. Απ. Νικολαΐδη.

Την Κυριακή 22 Ιουνίου, στις 7:00 το πρωί, στον Ι. Ναό Κοιμήσων Θεοτόκου στην Αρχαία Κόρινθο, θα τελεσθεί ο Όρθρος, η ακολουθία «εις σαλευθέσαν Αγίαν Τράπεζαν», ακολουθώς δε θα τελεσθεί Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, που θα «σημάνει» την έναρξη των «Η' Κορίνθου Παυλείων», Ιερουργούντος του Σεβασμιώτατου Ποιμενάρχου μας κ. κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ.

Στις 09:00 το βράδυ της ίδιας ημέρας, στον Ι. Ναό Απ. Παύλου στην Κορίνθο θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση- Φεστιβάλ Βυζαντινών Χορωδιών με τη συμμετοχή των κάτωθι αναφερόμενων Χορωδιών:

1. Της Βυζαντινής Χορωδίας του Συνδέσμου Ιεροψαλτών Αργολίδος: «ΙΑΚΩΒΟΣ ΝΑΥΠΛΙΩΤΗΣ», υπό τη διεύθυνση του χοράρχη κ. Γεωργίου Β. Καραγιάνη, θεολόγου, φιλολόγου, μουσικολόγου.

2. Της Βυζαντινής Χορωδίας Αθηνών «ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΜΕΛΟΣ» υπό τη διεύθυνση του χοράρχου κ. Νικολάου Δημητρακόπουλου, Πρωτοψάλτου του Ιερού Ναού Κοιμ. Θεοτόκου Κυπριάδου -Γαλατσίου και

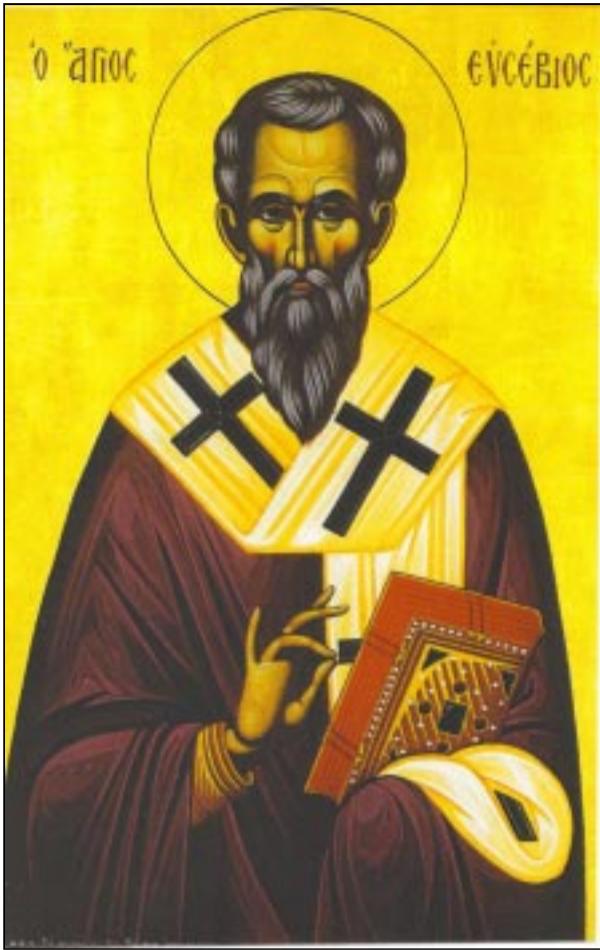
3. Της Βυζαντινής Χορωδίας Ιεροψαλτών Κορινθίας «ΑΓΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ Ο ΥΜΝΟΓΡΑΦΟΣ», υπό τη διεύθυνση του χοράρχη κ. Αναστασίου Γκιούλη, Πρωτοψάλτη του Ιερού Καθεδρικού Ναού του Απ. Παύλου.

Τη Δευτέρα 23 Ιουνίου, στις 7:30 το απόγευμα, στα Προπύλαια του Ιερού Καθεδρικού Ναού Απόστολου Παύλου, στην Κορίνθο, θα πραγματοποιηθεί η υποδοχή των Ιερών Λειψάνων και της Ιεράς Εικόνος των Αγίων της Κορινθίας. Θα ακολουθήσει στις 08:00 μμ και μέχρι την 01:00 πρωινή ώρα, Πανηγυρικός Αρχιερατικός Εσπερινός και Ιερά Αγιουρνία, εις τιμήν πάντων των εν τη Κορινθίᾳ διαλαμψάντων Αγίων. Τόσο στον Εσπερινό, όσο και στην Αγιουρνία θα προστεί ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χαλκίδος κ.κ. ΧΡΥΖΟΣΤΟΜΟΣ συνιερουργούντος του Σεβασμιώτατου Ποιμενάρχου μας κ.κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ. Θα ψάλλει η συνοδεία του Πατριμίου Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτου π. Πλάτωνος Κρικρή.

Τα Ιερά Λείψανα, και η Ιερά Εικόνα των εν τη Κορινθίᾳ Αγίων, ως και το Ιερό Λείψανο, του Πολιούχου και Προστάτου της πόλης μας Απ. Παύλου, θα τεθούν εις προσκύνησην δια τον ευσεβή λαό της Κορινθίας από το βράδυ της Δευτέρας (23 Ιουνίου), μέχρι και το βράδυ της εορτής του Απόστολου Παύλου (29 Ιουνίου).

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο

Ο ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΣΑΜΟΣΑΤΩΝ

Σύγχρονη φορητή εικόνα του Αγίου Ευσεβίου. Φιλοτεχνήθηκε το 2001 στο αγιογραφικό εργαστήρι της Ιεράς Μονής Σταυροβουνίου Κύπρου.

Ανάμεσα στους χαρισματικούς, ιεράρχες του 4ου μ.Χ. αιώνα, που κοσμούν το πνευματικό στέρεωμα της Εκκλησίας, είναι και ο τιμώμενος στις 22 Ιουνίου ένδοξος ιερομάρτυρας του Χριστού Άγιος Ευσέβιος, ο φλογερός επίσκοπος των Σαμοσάτων, ο οποίος αναδείχθηκε υπέρμαχος της Ορθοδοξίας και σφοδρός πολέμιος των κακοδοξιών του αιρετικού Αρείου. Ο ένθεος ζήλος του, η βαθιά αφοσίωσή του στην αληθινή πίστη, όπως αυτή διατυπώθηκε στην Α' Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας, και το αγωνιστικό του φρόνημα στην υπεράσπιση της ορθοδόξου πίστεως, τον κατέστησαν φωτεινό διδάσκαλο και φλογερό αγωνιστή. Γ' αυτό και ο Μέγας Βασίλειος, με τον οποίο συνδέθηκε με δεσμούς πνευματικής αγάπης και ειλικρινούς φιλίας, τον ονόμασε «γενναίο φύλακα της πίστεως και σώφρονα προστάτη των Εκκλησιών», ενώ ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος τον εγκωμιάζει ως «στύλο και εδραίωμα της Εκκλησίας» ως «φωστήρα του κόσμου», ως «κανόνα πίστεως, δώρο Θεού και πρεσβευτή της αλήθειας».

Ο Άγιος Ευσέβιος έζησε στα χρόνια του αυτοκράτορας Κωνσταντίου (337-360), ο οποίος ευνοούσε την αίρεση του Αρείου. Ο πυρπολούμενος από ένθεο ζήλο και αγάπη στην ορθόδοξη πίστη Άγιος Ευσέβιος εξελέγη επίσκοπος στην πόλη Σαμόσατα της Συρίας, η οποία βρισκόταν 200 χιλιόμετρα ανατολικά της Αντιόχειας. Αγωνίστηκε ως αληθινός, φιλόστοργος και ευσυνείδητος ιεράρχης για τη διάδοση και ενίσχυση της ακραίφοντας χριστιανικής πίστεως σε όλη τη Συρία και διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο στην εκλογή του Αγίου Μελετίου στον πατριαρχικό θρόνο της Αντιόχειας. Όταν όμως ο αυτοκράτορας Κωνσταντίος ανακάλυψε ότι ο Μελέτιος οχι μόνο δεν ήταν οπαδός της αίρεσης του Αρείου, αλλά και σφοδρός πολέμιος της, του ζήτησε να του παραδώσει τα πρακτικά της εκλογής του, τα οποία είχαν εμπιστευτεί στον επίσκοπο των Σαμοσάτων Ευσέβιο. Μάλιστα ο αιρετικός Κωνσταντίος απείλησε τον Ευσέβιο ότι θα του κόψει το δεξιό χέρι, εάν δεν του παραδώσει τα πρακτικά. Τότε ο γενναίος ιεράρχης του Χριστού απάντησε με παρροτία, ότι δεν πρόκειται να του παραδώσει την απόφαση της εκλογής και να προδώσει την πίστη του, ενώ ταυτόχρονα του άπλωσε και το αριστερό του χέρι, για να του κόψει και τα δύο μαζί.

Τον Κωνσταντίο διαδέχθηκε ο Ιουλιανός ο Παραβάτης (360-363), ο οποίος προσπάθησε να εδραιώσει την ειδωλολατρία. Σ' αυτή την πρόκληση και στον κίνδυνο διάδοσης της λατρείας των ειδώλων ο Άγιος Ευσέβιος φόρεσε στρατιωτική στολή και καλύπτοντας το κεφάλι του με περικεφαλιά, περιόδευσε στη Συρία, τη Φοινίκη και την Παλαιστίνη για να στηρίξει τους χριστιανούς στην αληθινή πίστη, ενώ παράλληλα χειροτόνησε διακόνους και πρεσβυτέρους. Μετά τον θάνατο του Ιουλιανού, α-

Ένας φλογερός αγωνιστής και υπέρμαχος της Ορθοδοξίας

νήλθε στον θρόνο ο αιρετικός Ουάλης (364-378), ο οποίος αφού πληροφορήθηκε την ιεραποστολική δράση του επισκόπου Ευσεβίου, που υπερασπιζόταν με ξεχωριστό ζήλο την ορθόδοξη πίστη και αντιμαχόταν τον αρειανισμό, αποφάσισε να τον εξορίσει στη Θράκη. Όταν όμως ο αγγελιοφόρος του έφερε το διάταγμα της απόφασης της εξορίας του, ο Ευσέβιος του είπε να σιωπήσει και να μην αποκαλύψει σε κανέναν το περιεχόμενο της απόφασης, διότι αυτό θα προκαλούσε την εξέγερση του λαού και θα οδηγούσε στη συνέχεια σε απώλειες χριστιανών και σε απρόβλεπτες συνέπειες. Όμως ένας υπηρέτης, στον οποίο ο Ευσέβιος είχε εκμυστηρευτεί τις πρόθεσεις του, γνωστοποίησε το σχέδιο του φλογερού ιεράρχου που ήταν να φύγει κρυφά από την πόλη μόλις νυχτώσει. Το γεγονός αυτό προκάλεσε τον θρήνο και τον οδυρμό των χριστιανών των Σαμοσάτων, οι οποίοι έσπευσαν να μεταβούν στον πορθμό του ποταμού Ευφράτη για να πείσουν τον αγαπημένο τους επίσκοπο να μην εγκαταλείψει το ποίμνιό του και μείνει εκτεθειμένο στους αιρετικούς. Ο γενναίος επίσκοπος τους είπε ότι θα πρέπει να υπακούσουν στην αυτοκρατορική εντολή, η οποία εντάσσεται στο σχέδιο του Θεού, ενώ αρνήθηκε να λάβει από τους χριστιανούς χρυσά νομίσματα, γιατί θα έπρεπε να δοκιμασθεί. Αφού τους ενουθέτησε με τις πνευματικές του συμβουλές, έφυγε για την εξορία.

Στα Σαμόσατα τοποθετήθηκε από τον Ουάλη ο επίσκοπος Ευνόμιος, ο οποίος είχε ασπασθεί τον αρειανισμό. Όμως ο λαός της πόλης έδειξε τόσο μεγάλη περιφρόνηση προς το πρόσωπό του, ώστε αναγκάσθηκε να εγκαταλείψει τα Σαμόσατα. Το γεγονός αυτό συνέβη, διότι στην πρόσκληση του προς τους χριστιανούς να εισέλθουν μέσα στο λουτρό, όπου είχε κάνει μπάνιο, οι χριστιανοί αρνήθηκαν, επειδή πίστευαν ότι το νερό ήταν μολυσμένο από την αίρεση του Αρείου, την οποίας οπαδός ήταν ο Ευνόμιος. Μάλιστα απάίτησαν να αλλάξουν το νερό για να μπουν μέσα στο λουτρό. Τη θέση του Ευνόμιου κατέλαβε ο Λούκιος, ο οποίος ήταν φανατικός υπέρμαχος του αρειανισμού. Μάλιστα αντιμαχόταν με τέτοια σφοδρότητα την ορθόδοξη πίστη, ώστε έπεισε τους άρχοντες να εξορίσουν τους ιερωμένους εκείνους, που υπερασπίζονταν σθεναρά τα δόγματα της ορθοδόξου πίστεως, όπως τον διάκονο Ευόλκιο και τον πρεσβύτερο Αντίοχο.

Στο μεταξύ ο Ουάλης βρήκε απεχθέστατο θάνατο κατά τη διάρκεια μιας εκστρατείας εναντίον των Γότθων το 378 και την αυτοκρατορική εξουσία ανέλαβε ο Μέγας Θεοδόσιος, ο οποίος αποκατάστησε την ελευθερία μέσα στους κόλπους της Εκκλησίας. Έτσι ο Άγιος Ευσέβιος μετά από τέσσερα χρόνια εξορίας επέστρεψε στα Σαμόσατα και στο αγαπημένο του ποίμνιο, το οποίο τον υποδέχθηκε με απεργίαραπτη χαρά και αγαλλίαση. Αμέσως μετά την επάνοδό του προσπάθησε να αποκαταστήσει την εκκλησιαστική τάξη και χειροτόνησε νέους επισκόπους στη Βέροια, στην Ιεράπολη, στην Καλχηδόνα και σε άλλες πόλεις. Τελευταίο χειροτόνησε τον επίσκοπο Μάριν στην πόλη Δολιχή, στην οποία είχε διαδοθεί η αίρεση του αρειανισμού. Όταν όμως ο Άγιος Ευσέβιος μαζί με τον νέο επίσκοπο έμπαιναν στην πόλη, μια γυναίκα που ήταν πιστή οπαδός του αρειανισμού, πέταξε από μια στέγη ένα κεραμίδι στο κεφάλι του Αγίου Ευσέβιου, το οποίο και τον σκότωσε. Η μαρτυρική τελείωση του φλογερού επισκόπου και ενδόξου ιερομάρτυρος Αγίου Ευσέβιου έλαβε χώρα στις 22 Ιουνίου του έτους 379, που είναι και η ημέρα εορτασμού της πάντημης μνήμης του. Προτού παραδώσει το πνεύμα του στον δικαιοκρίτη Κύριο, ζήτησε από τους παρευρισκόμενους να δεσμευτούν με όρκους ότι δεν θα τιμωρήσουν τη γυναίκα που διέπραξε τον φόνο. Μ' αυτό τον τρόπο ο Άγιος Ευσέβιος έλαβε τον στέφανο του μαρτυρίου και μιμούμενος τον Ιησού Χριστό, αλλά και τον ένδοξο πρωτομάρτυρα Στέφανο ζήτησε να συγχωρεθούν οι ασεβείς αιρετικοί, οι οποίοι τον φόνευσαν.

Στο γραφικό και παραδοσιακό Παλαιό Καρλόβασι της Σάμου, το οποίο είναι και η γενέτειρα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σάμου και Ικαρίας κ. Ευσέβιου, έχει

ανεγρεθεί με δική του δαπάνη και μέριμνα περικαλλές παρεκκλήσιο επ' ονόματι του ομωνύμου και προστάτου του Αγίου. Στον ευρύχωρο προαύλειο χώρο του γραφικού αυτού παρεκκλήσιου, το οποίο είναι και ο μοναδικός στον ελλαδικό χώρο καταγεγραμμένος ιερός ναός επ' ονόματι του Αγίου Ευσέβιου, τελείται κατ' έτος στις 21 Ιουνίου Πανηγυρικός Αρχιερατικός Εσπερινός, στον οποίο προσέρχονται πολυάριθμοι πιστοί για να τιμήσουν τον εορταζόμενο ένδοξο ιερομάρτυρα του Χριστού, αλλά και για να προσευχηθούν υπέρ υγείας και μακροζερσεώς του από του έτους 1995 Σεβασμιωτάτου Ποι-

μενάρχου της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου, Ικαρίας και Κορσέων.

Στους σημερινούς χαλεπούς καιρούς, όπου η ορθόδοξη χριστιανική πίστη αποδυναμώνεται και συχνά περιθωριοποιείται, προβάλλεται ο Άγιος Ευσέβιος, ο ενάρετος, φιλόστοργος και μαρτυρικός ιεράρχης των Σαμοσάτων με την αρβεστή φλόγα της πίστεως και τον ένθεο ζήλο του, ως εμπνευστής και καθοδηγητής στην ορθόδοξη πνευματική μας πορεία και στον επαναπροσδιορισμό της χριστιανικής μας πίστεως, η οποία θα πρέπει να είναι απαλλαγμένη από πλάνες, προλήψεις και αιρετικές διδασκαλίες, ώστε με τις πρεσβείες του να αξιωθούμε και εμείς της Θείας Χάριτος, όπως αξιώθηκε Εκείνος.

Βιβλιογραφία

Βίος και Ασματική Ακολουθία του Αγίου ενδόξου ιερομάρτυρος Ευσέβιου του Μεγάλου Επισκόπου Σαμοσάτων, Λευκωσία 2005.

Μικροφωνικές εγκαταστάσεις Ιερών Ναών & Πνευματικών Κέντρων

- Μελέτη
- Βγκατάσταση
- Αναβάθμιση
- Θησαυρός</

ΕΝΑΣ ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΟΙΜΕΝΑΣ π. Γερβάσιος Παρασκευόπουλος (1964- 2014)

Πενήντα χρόνια πέρασαν από την προς Κύριον εκδημία ενός κατά πάντα Ορθοδόξου Ποιμένος, του π. Γερβασίου Παρασκευόπουλου.

Δραπτόμενος της ευκαιρίας αυτής, θα ήθελα να αναφερθώ μέσα σε λίγες γραμμές στον πνευματικό μου πατέρα και οδηγό από αυτής ακόμη της παιδικής ηλικίας των δέκα ετών, παρουσιάζοντάς τον ως το πρότυπο Ορθοδόξου κληρικού και ποιμένος.

Ο Ιερός Χρυσόστομος στους περί Ιερωσύνης λόγους του αναφωνεί: «Φωτός δίκην την οικουμένην καταυγάζοντος, λάμπειν δει του ιερέως την ψυχήν» (S.chr. 272, κεφ. 6, 4^ο). Τέτοια λαμπτήρι και φωτισμένη από το άκτιστο φως της Τριστολίου Θεότητος ψυχή ήταν και η ιερατική – ποιμαντική ψυχή τού αειμνήστου Πατρός και Διδασκάλου μου.

Ο πατέρι Γερβάσιος ήταν μύστης και κήρυκας της εμπειρικής ευχαριστιακής Θεολογίας, χωρίς να αφίσταται και της ακαδημαϊκής Θεολογίας. Ο ίδιος ακολούθησε την εμπειρική Θεολογία, η οποία τρέφεται με την προσευχή της μετανοίας και την θέα του ακτίστου φωτός. Γ' αυτό και την αγάπη προς τις ιερές Ακολουθίες, αλλά και την Μιστηριακή ζωή της Εκκλησίας μας την έκαμε εντρύφημα της καρδίας μας.

Ήταν ο διακριτικός Ορθόδοξος πνευματικός «Γεροντας», ο οποίος διέκρινε τα βάθη της ψυχής μας, τις μυστικές πτυχές της και μας οδηγούσε «εις νομάς σωτηρίας».

Η ικανότητά του να εισδύει στα βάθη της ανθρώπινης ψυχής και να ανασύρει από εκεί τα πάθη και τις αμαρτίες, αλλά και τους στεναγμούς τής διψασμένης ψυχής για την Ορθόδοξη αλήθεια, δεν ήταν μόνον αποτέλεσμα της μακράς πείρας του, αλλά και του χαρίσματος του δοσμένου από τον Θεό, χαρίσματος διορατικού, παρακλήσεως και πατρικής αγάπης.

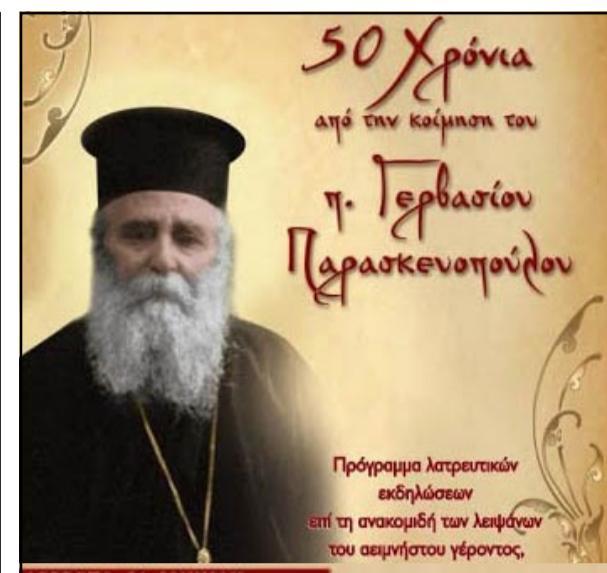
Όταν πλησίαζε τον πατέρα Γερβάσιο, αισθανόσουν ότι η σχέση σου μαζί του ήταν μια ελεύθερη αναγεννητική σχέση, η οποία σε αναγεννούσε στην αληθινή

πνευματική ζωή και όχι απλώς μια παιδαγωγία. Ήταν η σχέση που αποκούσαν οι πιστοί με τον Απόστολο Παύλο: «Εάν γαρ μυρίους παιδαγωγούς έχητε εν Χριστώ, αλλ' ου πολλούς πατέρας, εν γαρ Χριστώ Ιησού δια του ευαγγελίου εγώ υμάς εγένησα» (Α' Κορ. 4, 15).

Ο ζήλος του πνευματικού μου πατρός Γερβασίου ήταν τόσος κατέτοιος, ώστε οι παρεμποδίσεις και οι συκοφαντίες που του γίνονταν στο ποιμαντικό του έργο, ακόμη και από εκκλησιαστικούς παράγοντες, δεν στάθηκαν ικανές να αναχαιτίσουν ή να σταματήσουν ή ακόμη και να μετριάσουν τον ζήλο του αυτόν.

Μας δίδαξε μέσα από το Ορθόδοξο φρόνημά του, μέσα από την σκληρή προσωπική εκκλησιαστική άσκηση του, μέσα από την εν Χριστώ αγάπη και την ταπείνωσή του. Έτσι η ποιμαντική του, ως απαύγασμα της προσωπικής αγίας ζωής του, μας οδηγούσε στην Εκκλησία του Χριστού και όχι σε ένα ιδεολογικό σύστημα ή έστω σε μία θρησκευτική οργάνωση. Και τούτο γιατί η ζωή της Εκκλησίας γίνεται κατανοητή και προστιτή μέσα από ένα γεγονός ζωής και όχι με μια προσώρωση σε κάποια ιδεολογία ή σε ένα «σύστημα σωτηρίας». Εμείς «χειραγωγούμεθα» στην Θεογνωσία, στην προσευχή, στην εκκλησιαστική άσκηση, στην αλήθεια και την εκκλησιαστική ζωή, συντονιζόμενοι με την πέρα του πατρός μας Γερβασίου στην οδό προς τον «θείο έρωτα».

Η προσέγγιση της ζωής και του έργου μιας πνευματικής εκκλησιαστικής μορφής, όπως αυτής του αειμνήστου πατρός Γερβασίου, στα πλαίσια ενός άρθρου δεν είναι μόνο δύσκολη, αλλά και επικίνδυνη. Και τούτο γιατί αναγκαστικά οι εντυπώσεις δεν ανταποκρίνονται στην όλη οντολογική προσωπικότητά του. Εμείς απλώς προσεγγίσαμε την Αγία αυτή μορφή, ώστε να γίνει έστω και ακροθιγώς φανερή η μεγάλη, από πάσης πλευράς, θεολογική και εκκλησιαστική αυτή προσωπικότητα.

ΣΑΒΒΑΤΟ 21 ΙΟΥΝΙΟΥ

7:30 π.μ.: Όρθρος - Θ. λεπτουργία, στις Κατασκηνώσεις του π. Γερβασίου. Θα φάλει ο χορός των Μαναζουάν της Ι. Μονής Βαρνάκοβας Φυκίδος.

ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ

7:00 π.μ.: Όρθρος - Θ. λεπτουργία, στην Ι.Ν. Αγ. Ταβίθης στην Αναπλοτεκή Σχολή Πατρών, υπό του Πανος Αρικεπίου Αρχιμανδρίτου. Πρωτοψαγκέλου της Ι. Μ. Πατρών και Καθηγουμένου της Ι. Μονής Αγ. Πάντων Τριανταρίου.

ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΙΟΥΝΙΟΥ

7:30 π.μ.: Όρθρος - Θ. λεπτουργία, στις Κατασκηνώσεις του π. Γερβασίου. Θα φάλει ο χορός των Μαναζουάν της Ι. Μονής Προφήτου Ηλίου Ζάχαρης Κορίνθου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 29 ΙΟΥΝΙΟΥ

7:00 π.μ.: Όρθρος - Θ. λεπτουργία, στις Κατασκηνώσεις του π. Γερβασίου, υπό του Πανοστόλογιτσαντού Αρικεπίου. Σ. Σωμαίων Χατζή, Καθηγουμένου της Ι. Μονής Προφήτου Ηλίου.

17:30 π.μ.: Μέγας Αρχιερατικός Εσπερινός και εν συνεκείᾳ της τελεοῦ της ανακομιδής των λειψανών του αειμνήστου π. Γερβασίου.

ΔΕΥΤΕΡΑ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ

07:30 π.μ.: Όρθρος - Θ. λεπτουργία, στις Κατασκηνώσεις του π. Γερβασίου, υπό του Σεβασμιότατου Μητροπολίτου Πατρών κ. κ. Χρυσοπόταρου, και μητρόδοντο του μακραριού π. Γερβασίου.

Αρχιερατικός Εσπερινός, στις Κατασκηνώσεις του π. Γερβασίου, και εν συνεκείᾳ κορυφαϊκής Εκδήλωσης, από τις Νεανικές Ομάδες της Αναπλοτεκνής Σχολής Πατρών - προβολή video, με αφέρεμα στην ζωή του π. Γερβασίου.

1 ΙΟΥΛΙΟΥ έως 4 ΙΟΥΛΙΟΥ

7:30 π.μ.: Θα τελεστεί η Θ. λεπτουργία

ΛΑΖΑΡΟΣ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΡΑΗ 11-13 ΠΑΤΡΑ (έναντι Ι.Ν. Αγ. ΑΝΔΡΕΑ)
Τηλ. & Fax: 2610 314.320

Πλήρεις ιερατικές στολές,
αρίστης ποιότητος,
μόνο με 380 ευρώ!

ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΤΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΟΡΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΣΤΗΝ ΕΞΩ ΑΓΙΑ

Με μεγάλη επιτυχία ξεκίνησαν από το τέλος του περ. μηνός Μαΐου και συνεχίζονται τα μαθήματα διακοσμητικών τεχνικών στην Ενορία Οσίου Ιωακείμ στην έξω Αγιά από την Θεολόγο, Αγιογράφο και Ζωγραφο κα Αναστασία Κασιάδη.

Μετά την προσευχή, το λόγο πήρε ο εφημέριος της Ενορίας, Πρεσβύτερος π. Ιωάννης Νικόπουλος, Θεολόγος, ο οποίος αφού καλοσώρισε τα μέλη της Εκκλησιαστικής του Κοινότητος στη νέα δραστηριότητά της, επόνισε τη μεγάλη σημασία της τέχνης στην εκκλησιαστική μας ζωή (Αγιογραφία - Αρχιτεκτονική - Βυζαντινή Μουσική) ως εκφραση της βιωματικής εμπειρίας της Γίστης

και της Παράδοσης μας.

Ακολούθως η κα Κασιάδη αναφέρθηκε στις τεχνικές Decoupage με χαρτοπετσέτα και επιζωγραφική, Decoupage με ανακυκλώσιμα υλικά, που μας βοηθούν να φτιάχνουμε τα πάντα με τα χέρια μας, υπέροχα και μοναδικά έργα τέχνης για το σπίτι μας και χειροποίητα δώρα για τους φίλους μας.

Ακολούθησε πρακτική εξάσκηση.

**ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ 17
ΛΑΡΟΦΑΙ ΠΑΤΡΑΣ**

**ΤΗΛ.: 2610/321.511 -
ΟΙΚΙΑΣ 2610/310.317
& ΚΙΝ.: 6945/795.725**

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος στην Ύδρα

Με κάθε λαμπρότητα η Νήσος Ύδρα υποδέχθηκε την 19η Ιουνίου ε.é τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ. Η επίσκεψη υπήρξε όντος ιστορική διότι διά πρώτη φορά Οικουμενικός Πατριάρχης επισκέπτεται την Ύδρα.

Ο Παναγιώτατος μετά της Τιμίας Συνοδείας Του, κατέφθασε στο λιμάνι της νήσου με ιδωτικό σκάφος την 11ην πρωινήν. Τον υποδέχθηκαν ο Σεβασμιώτατος Μη-

τροπολίτης Ύδρας, Σπετσών και Αιγίνης κ.κ. ΕΦΡΑΙΜ, μετά του ιερού κλήρου, ο Δήμαρχος Ύδρας κ. Άγγελος Κοτρώνης μετά των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, ως και όλες οι πολιτικές και στρατιωτικές αρχές της Νήσου, ο Αρχηγός Γ.Ε.Ν και πλήθος πιστών.

Ακολούθως σχηματίσθηκε κατά μήκος της παραλίας μεγαλειώδης πομπή με άγημα και φιλαρμονική του Π.Ν, με την συμμετοχή των Σχολείων, των Μπουρλοτειρηδών, κ.λπ που κατέληξε στον Ιερό Καθεδρικό Ναό όπου τελέσθηκε πανηγυρική Δοξολογία. Τον Παναγιώτατο προσφήνησε με καρδιακούς και συγκινητικούς υικούς λόγους ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ύδρας κ.κ. ΕΦΡΑΙΜ, και προσέφερε εις τον Πατριάρχην ως αναμνηστικόν δώρον μίαν εικόνα της Παναγίας έργον του αγιογραφείου της Ι. Μ. Αγίων Πάντων Σπετσών. Εν συνεχείᾳ ευχαριστήριον Πατριαρχικόν λόγον εκφώνησε ο Παναγιώτατος.

Μετά την λήξη της Δοξολογίας ο Παναγιώτατος επισκέφθηκε το Δημαρχείο και κατόπιν σε μια σεμνή τελετή στην συνεδριακή αίθουσα του Ι. Καθεδρικού Ναού ο Δήμος Ύδρας ανακήρυξε τον Πατριάρχη του Γένους επίτιμο Δημότη της Νήσου.

Αργότερα ο Παναγιώτατος συνοδευόμενος από τον Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη των νήσων του Αργοσαρωνικού και τις αρχές, μετέβη εις το Επισκοπείον όπου και καθιέρωσε εις την αίθουσα του θρόνου μεγάλη ψηφιδωτή εικόνα του Κυρίου αντίγραφον από την Αγιά Σοφιά.

Τέλος ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ύδρας κ.κ ΕΦΡΑΙΜ παρέθεσε γεύμα προς τιμήν του Οικουμενικού Πατριάρχου εις εστιατόριον της νήσου.

Πριν την αναχώρηση Του ο Παναγιώτατος επισκέφθηκε το Ι.Α.Μ.Υ..

Εγκαίνια Ιερού Ναού στη Θέα

Αύριο Κυριακή 22 Ιουνίου 2014, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος θα τελέσει τα εγκαίνια του Ιερού Ναού Ζωοδόχου Πηγής στη περιοχή Θέας Πατρών και εν συνεχείᾳ θα προεξάρχει της Θείας Λειτουργίας.

100 Χρόνια από τα εγκαίνια του Ι.Ν. Αγίας Τριάδος Πατρών

Συμπληρώνονται στις 13 Ιουλίου 2014 εκατό χρόνια από τα εγκαίνια του Ιερού Ναού Αγίας Τριάδος Πατρών.

Ο Ναός είχε εγκαινιασθεί από τον μακαριστό Μητροπολίτη πρώην Πατρών κυρό Αντώνιο Παράσηη, την Κυριακή 13 Ιουλίου 1914. Ο εκατόχρονος εορτασμός συμπίπτει με την ίδια ημέρα των εγκαίνιων.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο με την ευλογία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Χρυσόστομου, έχει προγραμματίσει μία σειρά θρησκευτικών εκδηλώσεων, τις οποίες θα δημοσιεύσουμε στο επόμενο τεύχος.

Εκδηλώσεις για τον Μητροπολίτη Δέρκων Γρηγόριο

Οι επετειακές εκδηλώσεις μνήμης του συμπόλιτου μας Εθνομάρτυρος Γρηγορίου Μητροπολίτου Δέρκων, θα πραγματοποιηθούν στη Ζουμπάτα την Κυριακή 13 Ιουλίου.

Θα τελεσθεί Θεία Λειτουργία στο Ναό της Θεοτόκου στη Ζουμπάτα, επιμνημόσυνη δέσηση στον αδριάντα του Εθνομάρτυρος και εν συνεχείᾳ πολιτιστικό πρόγραμμα στη πλατεία του χωριού.

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Το τεσσαρακονθήμερο Αρχιερατικό μνημόσυνο του αειμνήστου και αγαπητού μας συζύγου, πατέρα, παππού, και συγγενούς.

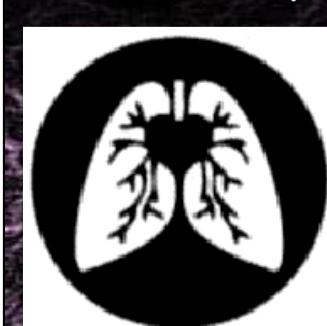
ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΑΣ. ΜΑΡΤΖΑΚΗ

τελούμε σήμερα Σάββατο 21 Ιουνίου τ.έ. εις τον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου Γολεμίου Τριταίας. Θα χοροστατήσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

* Ο εκλιπών είναι κατά σάρκα πατέρας του π. Ιωάννου Μαρτζάκη (εφημερίου Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου Λάγγουρα).

Ασημίνα Ζανιά Τσιμάρα

Ιατρός - Πνευμονολόγος

Αγίου Ανδρέου 195, Πάτρα

Τηλ.: 2613011057

Κιν: 6973417616

e-mail: azaniansimara@gmail.com

Ο Εκκλησιολόγος

5. Ο Κωνσταντίνος ως Μονοκράτορας (324-337) και ο Χριστιανισμός

Στις 3 Ιουλίου 324 οι δύο Αύγουστοι συγκρούστηκαν σε αποφασιτική μάχη κοντά στην Αδριανούπολη, κατά την οποία ο Λικίνιος νικήθηκε ολοκληρωτικά και συνελήφθη αιχμάλωτος στη Νικομήδεια. Ο Κωνσταντίνος ήταν πια ο αδιαφλονίκητος γηγέτης οιόλης της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, γι' αυτό και το 324 εκδηλώνει δημόσια πλέον τη θρησκευτική του πίστη, αφού αφαιρεί από τα νομίσματα τα εθνικά σύμβολα και από το 326, ένα έτος μετά τη σύγκλιση της Α' Οικουμενικής Συνόδου, το ποθετεί σ' αυτά το μονόγραμμα του Χριστού, με το σύμπλεγμα του Χι και του Ρο. Το 324 όμως εμφανίζεται στο προσκήνιο και η αίρεση του Αρειανισμού και ο χριστιανός κατά το φρόντιμα αυτοκράτορας σπεύδει, όπως έπραξε και στην περίπτωση του Δονατισμού παλαιότερα, να βοηθήσει στην αντιμετώπιση της με αποκρύφωμα τη σύγκληση της Α' Οικουμενικής Συνόδου. Είναι γεγονός ότι αρχικά προσπάθησε να συμβάλλει στην αποκατάσταση και διαμάχη της εσωτερικής ενότητας της Εκκλησίας που απειλούνταν από την αίρεση με ήπια μέσα και μεριμνήσε με την αποστολή της έμπιστου και σοφού συμβούλου του Οσίου Κορδούνη, ώστε να συμβιβάσει τον Άρειο με τον Αλέξανδρο Αλεξανδρείας και να λάβει τέλος η διαμάχη. Η αδυναμία εξευρέσεως λύσεως όμως, τον οδήγησε κατόπιν εισιτηρίσεως του Οσίου και συμφωνίας των αντιμαχομένων όχι στο να δώσει εκείνος πολιτική λύση, αλλά να μεριμνήσει για τη σύγκληση γενικής σύνοδου προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα. Για το λόγο αυτό και δεν άσκησε, όπως εσφαλμένα νομίζει μεριδια ερευνητών, την προεδρία στη Σύνοδο της Νίκαιας, αλλά όπως έχει πειστικά καταδειχθεί πρόεδρος της υπήρξε ο Ευστάθιος Αντιοχείας. Ο αυτοκράτορας όμως ήταν εκείνος που φρόντισε για τη σύγκληση της Συνόδου, καθώς μόνος αυτός είχε την εξουσία να επιτρέψει στους επισκόπους από όλη την αυτοκρατορία να συγκεντρωθούν στη Νίκαια της Βιθυνίας, αλλά και να διαθέσει τόσο τα μέσα για τη μεταφορά τους, όσο και τα έξοδα για την παραμονή τους εκεί από το δημόσιο ταμείο. Ο Κωνσταντίνος, όπως και οι μετέπειτα αυτοκράτορες, συνεπώς συγκαλεί με εισιτήριση της Εκκλησίας σύνοδο και παρίσταται σ' αυτήν όχι ως μέλος της, καθώς δεν είχε αλλά ούτε και απαίτησε δικαίωμα ψήφου, αλλά ως πολιτικός άρχοντας και εγγυητής της ομαλής διεξαγωγής των εργασιών της, όπου προσφωνεί τα μέλη της στη λατινική γλώσσα με κάποιον να μεταφράζει την ομιλία του, παρόλο που γνώριζε και μιλούσε ελληνικά, καθώς «τας καθ' έκαστον ομιλίας, ελληνίζων τη φωνή, ότι μηδε ταύτης αμαθώς είχε». Τούτο σημαίνει, ότι έκανε την εισαγωγική προσφώνηση προς τους επισκόπους στην επίσημη γλώσσα του κράτους που ήταν η λατινική, ενώ τις επιμέρους και κατ' ίδιαν συζητήσεις με τα μέλη της τις έκανε στα ελληνικά, καθώς γνώριζε άριστα τη γλώσσα και η συντριπτική πλειοψηφία των επισκόπων ήταν ελληνόφωνοι.

Ο αυτοκράτορας παρακολούθησε όλες τις συνεδρίες της Συνόδου από ειλικρινές ενδιαφέρον για τη χριστιανική πίστη και την ενότητα της Εκκλησίας ως χριστιανός κατά το φρόντιμα και όχι από πολιτική κίνητρα, καθώς θεωρούσε ως μόνους αρμόδιους για τα θέματα της πίστεως και της εσωτερικής ζωής της Εκκλησίας τους επισκόπους. Όπως δικήρυξε μάλιστα ενώπιον τους, εκείνοι είναι οι επίσκοποι των εντός, δηλαδή υπεύθυνοι των εσωτερικών πνευματικών υποθέσεων, των *sacra interna* της Εκκλησίας, ενώ αυτός ως πολιτικός άρχοντας και όχι πλέον ως θεός αυτοκράτορας, αλλά ως καθιστάμενος από το Θεό ηγεμόνας, έχει την ευθύνη των κρατικών ζητημάτων ως «επίκοπτος των εκτός», δηλαδή των υποθέσεων της πολιτείας όπως είναι η ειρήνη, η πρόσδοση και η ασφάλεια των υπηκόων του. Κατά συνέπεια, ο αυτοκράτορας δεν συμμετείχε στη Σύνοδο ως μέλος της ή ως θεολόγος που θα συνέβαλε στην αντιμετώπιση της αίρεσης του Αρείου με σκοπό να επιβάλει τη λύση που προέκρινε στο πρόβλημα, κάτι που δήλωσε άλλωστε και στα

Ο ΜΕΓΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

μέλη της. Το ζήτημα αυτό, όπως τόνισε, ήταν αποκλειστική υπόθεση της Σύνοδου, την οποία ως πολιτικός ηγέτης έπρεπε να διευκολύνει ώστε να λυθεί το θεολογικό πρόβλημα, οπωδήποτε και για την ενότητα και την ειρήνη της Αυτοκρατορίας. Γ' αυτό και προέτρεψε τους επισκόπους να δώσουν τέλος με τις αποφάσεις τους εις «τας διχονίας, τα σχίσματα, τους θορύβους εκείνους και τα των διαφωνιών», με συνέπεια να καθίστανται σαφέστατα εσφαλμένες και μονομερείς οι απόφεις ερευνητών, ότι συγκάλεσε τη Σύνοδο μόνο από πολιτικά ελατήρια και μάλιστα για να μην προκαλούνται ταραχές στη Αίγυπτο ή ότι μέσω της ενέργειάς του αυτής προσπάθησης να επιβάλει τον Καισαροπατισμό, ως σύστημα σχέσεων της Εκκλησίας με την Πολιτεία, καθώς δεν θεμελώνται στις πηγές.

Εκείνο που αποτελεί αναντίρρητη βεβαιότητα, είναι το γεγονός ότι ο Κωνσταντίνος ενδιαφέρόταν κυρίως και κατ' εξοχήν για την πίστη, την ειρήνη και την ενότητα της Εκκλησίας, πράγμα που τεκμαίρεται σαφώς από την ανελλιπή παρακολούθηση όλων των συνεδριάσεων της Σύνοδου, από την πρόσκληση μετά το τέλος των εργασιών της τον Ιούλιο του 325 των μελών της στα ανάκτορα όπου έγιναν δεκτά με μεγάλες τιμές, καθώς επίσης και από το γεγονός ότι τις αποφάσεις της ανέλαβε στη συνέχεια να εφαρμόσει, ασχέτως αν παρουσιάστηκαν προβλήματα και έλαβαν χώρα διώξεις ορθοδόξων όπως ο Μ. Αθανάσιος, κάτι που αποδειγμένα οφείλεται στην επίδραση του φιλοαριστικού οικογενειακού και ευρύτερου αυλικού περιβάλλοντος του μετά το 325. Πρέπει όμως να σημειωθεί, ότι δυσφορίους έντονα για τις έριδες μεταξύ των χριστιανών, Ορθοδόξων και Αρειανών, την περίοδο αυτή, οι οποίες, όπως ο Σωζόμενος σημειώνει, απέτρεπαν πολλούς που θα το ήθελαν να γίνουν χριστιανοί («πολλούς χριστιανίζειν απέτρεπεν η των δογμάτων διαφωνία»), γεγονός που θεωρούμε ότι καταδεικνύει το ειλικρίνες ενδιαφέροντος του χριστιανού αυτοκράτορα για την πρόσθιτη της Εκκλησίας.

Είναι βέβαιο όμως ότι η Σύνοδος και τα γεγονότα που ακολούθησαν έφεραν τον αυτοκράτορα σε ακόμη πιο στενή σχέση με το Χριστιανισμό και αποκρυστάλλωσαν την πεποίθηση του για την πίστη στον αληθινό Θεό, γι' αυτό και το 326, όπως αφέρθηκε, κόβει νομίσματα με το μονόγραμμα του Χριστού, αλλά κι εγκαταλείπει πλέον το θρησκευτικό τίτλο που έφερε ως θεός Αυτοκτάτωρ με την αντικατάσταση του *invictus* (ανίκητος) από το *victor* (νικητής), απεκδύσμενος έτσι αργά αλλά σταθερά τη θεική του ιδιότητα. Όμως δεν πάνε να φέρει τον τίτλο του ανώτατου αρχιερέα της Ρωμαιϊκής θρησκείας για λόγους πολιτικού, αλλά δεν εκτελεί πρό πολλούς τα καθήκοντα που απέρρεαν απ' αυτόν, κάτι που καταδεικνύει την ουσιαστική και σταθερή του πορεία προς το Χριστιανισμό. Ετοι το 326 που μετέβη στη Ρώμη για να γιορτάσει τα εικοσάχρονα της βασιλείας του, όταν κλήθηκε από την Σύγκλητο να συμμετάσχει σε εθνική εορτή με θυσίες στους θεούς, αρνήθηκε, με αποτέλεσμα ο οργισμένος όχλος να λιθισθούσει το αγάλμα του, αντιδραστην οποία συμμετέπισε με μετριοπάθεια, καθώς θεώρησε φυσική την αντιδραση, αφού όφειλε ως ρωμαίος αυτοκράτορας και μάλιστα ως ανώτατος αρχιερέας (*pontifex maximus*) να τελέσει τα θρησκευτικά του καθήκοντα και δεν το έπραξε. Αυτή η κίνηση λέγεται ότι λειτούργησε αρνητικά στη συνείδηση των εθνικών Ρωμαίων, εφόσον ο αυτοκράτορας που τιμόνταν ως θεός, αρνήθηκε να προσφέρει τα νενομισμένα στους θεούς. Μάλιστα τονίζεται στις πηγές, ότι τις αντιδράσεις για την προτίμηση του στο Χριστιανισμό αντιμετώπισε με νηφαλιότητα και γι' αυτό κατά τον Ζώσιμο προκάλεσε ακόμη περισσότερο το μίσος των εθνικών, οι οποίοι μάλιστα για να εκδικηθούν και να προσβάλουν τον αυτοκράτορα, βεβήλωσαν τα αγάλματά του, ενώ εκείνος αντέδρασε ειρηνικά. Όμως και κατά τις εορτές των εγκαινίων της Κωνσταντινούπολης το Μάιο του 330, οπότε έλαβαν χώρα οι αρχαίες ρωμαϊκές λατρευτικές συνήθειες, όπως η τέλεση θυσίας στη θεά Τύχη και η περιφορά του αγάλματός της στον Ιππόδρομο, ο Κωνσταντίνος αν και ανώτατος αρχιερέας δεν συμμετείχε, ενώ στον κίονα που ανυψώθηκε στο Forum, στον περίφημο «Φόρο του Κωνσταντίνου», που ήταν η κεντρική πλατεία της πόλεως, μαζί με το άγαλμα του αυτοκράτορα τοποθετήθηκε και σταυρός για να καταδειξει το σαφή πλέον θρησκευτικό του προσανατολισμό.

Η επιλογή του να ακολουθήσει το Χριστιανισμό αντικατοπτρίζεται έντονα επίσης και στο νομοθετικό του έργο, γι' αυτό και τα νόμοι του διαιπέντενται πλέον από βαθύτατο ανθρωπιστικό πνεύμα με κύριο χαρακτηριστικό τη φιλανθρωπία. Το οικογενειακό, το αστικό και το ιδιωτικό δίκαιο είναι

του Πρωτοπρεσβυτέρου

Ευαγγέλου Κ. Πριγκιπάκη, Δρ. Θ.

Καθηγητού του Πρότυπου Πειραιατικού
Γυμνασίου Πατρών

οι τομείς εκείνοι που η επιρροή του χριστιανικού μηνύματος έδωσε στον Κωνσταντίνο την δυνατότητα να αναθεωρήσει πολλές διατάξεις, μεταξύ των οποίων σπουδαία θέσ

Ρήξη στροφικού πετάλου του ώμου - Αρθροσκοπική Αποκατάσταση

Ταξινόμηση ρήξεων στροφικού πετάλου ώμου

Μικρή Ρήξη 0-1 cm, μεσαία Ρήξη 1-3 cm, μεγάλη Ρήξη 3-5 cm και μαζική Ρήξη > 5 cm (με πάνω από 2 πάσχοντες τενόντων - πλήρη ρήξη). Επίσης ταξινομούνται σε ρήξεις μερικού πάχους (αρθρική ή υπακρωματική) και πλήρους πάχους, ενώ με βάση το σχήμα της ρήξης ταξινομούνται σε Ημισεληνοειδή (Crescent), U-σχήματος, L-σχήματος και μαζική.

Κλινική Εικόνα - Συμπτωματολογία

Οι ασθενείς συνήθως αναφέρουν οξύ πόνο στον ώμο, ιδίως σε δραστηριότητες που τους αναγκάζουν να ανεβάζουν το άνω άκρο πάνω από το επίπεδο του ώμου. Συχνά ο πόνος είναι τόσο έντονος που ξυπνά τον ασθενή από το βραδινό του ύπνο. Το νυχτερινό

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΕΡΓΟΣ
ΑΡΘΡΟΣΚΟΠΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΟΣ - ΤΡΑΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

άλγος θεωρείται κλινικό σημάδι δύσκολης αντιμετώπισης της κατάστασης με συντρητικά μέσα. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ενημερωθεί ο Ορθοπαιδικός από το ιστορικό του ασθενούς σχετικά με το χρόνο έναρξης των συμπτωμάτων, όπως και αν υπήρξε κάποιος σημαντικός τραυματισμός ή πτώση επί του ώμου. Η κλινική εξέταση δείχνει αδυναμία απαγωγής και έξω στροφής σε ρήξη του υπερακανθίου ή/και υπακανθίου τενόντων.

Ακτινολογική απεικόνιση παθολογίας ώμου

Η απλή **ακτινογραφία ώμου** μπορεί να αποκαλύψει ασβεστοποιηση του κορακοβραχιονίου, ασβεστοποιηση του κεφαλής του βραχιονίου σε χρόνια ρήξη του στροφικού πετάλου, τύπου III ακρώμιο (γαμψό) ή Os acromiale. Ο υπέροχος και το αρθρογράφημα σήμερα ελάχιστα χρησιμοποιούνται. Παθογνωμονική είναι η **Μαγνητική Τομογραφία (MRI)**, με σημαντική αξιολόγηση της ποιότητας του μυστενόντιου πετάλου, του μεγέθους της ρήξης και της μορφής της ρήξης, σημαντική αξιολόγηση της χρόνια λιπώδους εκφύλισης των τενόντων, πλήρους εκτίμησης της μακράς κεφαλής του δικεφάλου (αν συνυπάρχει παθολογία - SLAP tears) και ξεκάθαρη απεικόνιση κύστεων στην αρθρική επιφάνεια της βραχιονίου κεφαλής, δηλωτική οστεοαρθριτικών χρόνων αλλοιώσεων.

Θεραπεία

Η απόφαση της συντρητικής ή χειρουργικής αντιμετώπισης της παθολογίας του ώμου εξαρτάται από πολλές παραμέτρους που θα πρέπει να συνυπολογίσει ο Ορθοπαιδικός Χειρουργός, όπως η ηλικία και το επίπεδο δραστηριοτήτων του ασθενούς, οι απαιτήσεις του (υψηλών απαιτήσεων επαγγελματίας αθλητής), ο μηχανισμός ρήξης του στροφικού πετάλου (τραυματικής αιτιολογίας ή εκφυλιστικής) και τα χαρακτηριστικά της ρήξης (μέγεθος: μερικού ή ολικού πάχους ρήξη, τύπος: ενδοαρθρική ή υπακρωματική ρήξη, επαναρρήξη, μυϊκή ατροφία), συνοδός παθολογίας του ώμου ή ιστορικό παλαιού εξαρθριμάτος.

Μη Χειρουργική Αντιμετώπιση

Σε ασθενείς με μερική ρήξη του στροφικού πετάλου βαθμού I και II, αρχικά μπορεί να γίνει προστάθεια συντρητικής αντιμετώπισης. Παρομοίως, σε σύνδρομο υπακρωματικής πρόσκρουσης χωρίς σημαντική ρήξη του στροφικού πετάλου του ώμου, ακολουθούμε συντρητική αγωγή. Επιπλέον, πάντα συνυπολογίζει ο ιατρός την ηλικία και τη γενικότερη κατάσταση ή πιθανή παθολογικά προβλήματα υγείας του ασθενούς. Η συντρητική αντιμετώπιση περιλαμβάνει φυσιοθεραπείες (ισομετρικές ασκήσεις ενδυνάμωσης rotator cuff), παγοθεραπεία, αναλγητική και αντιφλεγμονώδη αγωγή και ενίστε υπακρωματική ή ενδοαρθρική έγχυση κορτιζόνης.

Χειρουργική Αντιμετώπιση

Σε σύνδρομο υπακρωματικής ή υποκοραικειδικής πρόσκρουσης, η αρθροσκοπική αποσυμπίεση με καθαρισμό (shaving) της υπακρωματικής ορογονοθυλακίδας και των οστεοφύτων του ακρωμίου, συμβάλει στην

ελεύθερη κίνηση του υπερακανθίου και υπακανθίου. Με την αρθροσκοπική υπακρωματική αποσυμπίεση ο λειτουργικός χώρος των τενόντων αυξάνει, προσφέρεται προστασία στο στροφικό πετάλο του ώμου, οι τενόντες προστατεύονται από περαιτέρω τραυματισμό ή εκφύλιση και δίδεται ο χρόνος επούλωσης στις περιπτώσεις μερικού τραυματισμού των τενόντων (<50% του πάχους των τενόντων).

Αρθροσκοπική Συρραφή του Στροφικού Πετάλου του ώμου

Στις περιπτώσεις πλήρους ρήξης ή μερικής ρήξης του στροφικού πετάλου (>50% και > 1 τένοντας) η αρθροσκοπική αποκατάσταση των τενόντων με συρραφή (άγκυρες ή ράμπατα) είναι επιβεβλημένη προκειμένου να αποκατασταθεί η κίνηση, η δύναμη και η λειτουργία στην άρθρωση του ώμου. Η ανατομική συρραφή του υπερακανθίου και υπακανθίου στην κατάφυσή τους (footprint) δίνει το καλύτερο αποτέλεσμα (mattress sutures in medial row and simple sutures in lateral row). Τα πλεονεκτήματα από την αρθροσκοπική συρραφή του στροφικού πετάλου του ώμου είναι τα εξής:

1. Εξαιρετικό λειτουργικό αποτέλεσμα, με καλύτερα αποτελέσματα ως προς τον πόνο και την κίνηση στην άρθρωση του ώμου, σε σχέση με τις παλαιότερες ανοικτές χειρουργικές μεθόδους.

2. Μικρές τομές (3-4 οπές 4mm, συνήθως είναι αρκετές για τον χειρουργό ώστε με την κάμερα και τα εργαλεία να αποκαταστήσει τη βλάβη του στροφικού πετάλου).

3. Αποκατάσταση συνοδών βλαβών (παθολογίας) της άρθρωσης του ώμου, όπως παθολογίας μακράς κεφαλής δικεφάλου βραχιονίου (SLAP), ρήξη επιχειρίου χόνδρου (σε εξαρθρήματα συνήθως ώμου).

4. Ριζίτιση θυλάκου σε αστάθεια ώμου και υπακρωματική αποσυμπίεση σε σύνδρομο πρόσκρουσης (ακρωμιοπλαστική) - αποσυμπίεση υπεροπτιλατού νεύρου. Καθαρισμός ακρωμιοκλειδικής άρθρωσης σε επώδυνες περιπτώσεις τραυματικής ή πρωτοπαθίας αρθρίτιδας.

Mini-open (ελάχιστα επεμβατική) συρραφή του Στροφικού Πετάλου του ώμου.

Αποτελούσε παλαιότερα το gold standard στην αντιμετώπιση ρήξεων του στροφικού πετάλου του ώμου. Η εξέλιξη των αρθροσκοπικών τεχνικών, αν και περισσότερο απαιτητικών επεμβάσεων, οδήγησε σταδιακά σε περιορισμό των ενδεξεών χρήσης της προσπέλασης αυτής. Σήμερα, χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις μαζικής ρήξης του rotator cuff και αφού έχουν κινητοποιηθεί αρθροσκοπικά οι τενόντες που έχουν υποστεί ρήξη, και μόνο εφόσον υπάρχουν τεχνικές δυσκολίες που ο χειρουργός δεν μπορεί να καλύψει αμιγώς αρθροσκοπικά, προκειμένου να έχει το καλύτερο δυνατό λειτουργικό αποτέλεσμα. Μελέτες πλέον δείχνουν ισάξια αποτελέσματα από την αρθροσκοπική συρραφή έναντι της mini-open. Το πλεονέκτημα της mini-open προσπέλασης έναντι των παλαιότερων εκτεταμένων, είναι η μειωμένη πιθανότητα τραυματισμού του δελτοειδούς και η ταχύτερη φυσιοθεραπευτική αποκατάσταση.

Πρωτόκολλο φυσιοθεραπείας

Προσαρμόζεται στις ανάγκες του ασθενούς. Σε περιπτώσεις υπακρωματικής αποσυμπίεσης ο ασθενής έχεινά μέσα φυσιοθεραπεία με πλήρη ενεργητική και παθητική κινητοποίηση της άρθρωσης του ώμου. Σε περιπτώσεις συρραφής του στροφικού πετάλου του ώμου, ο ασθενής χρειάζεται μαξιλάρι απαγωγής 45 μοιρών για 3-4 εβδομάδες, με παθητική κινητοποίηση του ώμου από την πρώτη ημέρα και ενεργητική κινησιοθεραπεία από 4η εβδομάδα. Πιο συγκεκριμένα:

* παθητική κινησιοθεραπεία από 1η MTX ημέρα

* (45-60° απαγωγή, 10-30° πρόσθια κάμψη)

* Μαξιλάρι απαγωγής για 3-4 εβδομάδες

* Ενεργητική κινησιοθεραπεία >3-4 εβδομάδες

* Ασκήσεις ενδυνάμωσης δελτοειδούς και rotator cuff από 6η εβδομάδα MTX

* Sport activities σταδιακά από 3ο-6ο μήνα.

«ΧΑΡΙΝ ΥΓΕΙΑΣ»

*Της ιατρού Ασημίνας Ζανιά-Τσιμάρα
azaniatsimara@gmail.com

ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΟ ΟΙΔΗΜΑ - ΜΙΑ ΑΙΦΝΙΔΙΑ ΑΠΕΙΛΗ

Το Πνευμονικό Οίδημα είναι μια πα-

θολογική κατάσταση, για την οποία τα τελευταία χρόνια έχει γίνει μεγάλη προσπάθεια ενημέρωσης από τον ιατρικό κόσμο. Στο σημερινό άρθρο θα προσπαθήσουμε να αναπτύξουμε, βασικές πτυχές της νόσου. Αρχικά, λέγοντας πνευμονικό οίδημα αναφέρομαστε στην κατάσταση εκείνη, κατά την οποία οι πνεύμονες (είτε ο διάμεσος ιστός είτε οι κυψαλίδες) γεμίζουν υγρό εξαιτίας της αιχμημένης προεπιφύτησης στην άρθρωση του ώμου. Η ανατομική συρραφή του υπερακανθίου και υπακανθίου στην κατάφυσή τους (footprint) δίνει το καλύτερο αποτέλεσμα σε πλεονεκτήματα από την αρθροσκοπική συρραφή του στροφικού πετάλου τ

ΠΑΥΛΟΣ, ΑΠΟСΤΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

Μία μέρα πριν από τη μεγάλη γιορτή των Δώδεκα Αποστόλων, ο χριστιανικός κόσμος τιμά τη μνήμη των Πρωτοκορυφαίων Πέτρου και Παύλου.

Η γιορτή όλων των Αποστόλων, ιδιαίτερα όμως των κορυφαίων, φέρνει στο νου των πιστών αγώνες, θυσίες, κατατρεγμούς, ταλαιπωρίες, περιπέτειες, αλλά και θρίαμβο και ικανοποίηση και εγκαύχηση για τη διάσωση του ευαγγελικού μηνύματος στα πέρατα του κόσμου.

Περισσότερο από κάθε άλλο Απόστολο, ο Παύλος είναι συνδεδεμένος με την Ελλάδα και τους Έλληνες, αφού ένα πολύ μεγάλο μέρος του ιεραποστολικού του έργου πραγματοποιήθηκε στον Ελλαδικό χώρο.

Λόγοι, λοιπόν, ευγνωμοσύνης επιβάλλουν να αναφερθούμε με την ευκαιρία της εορτής του, τόσο στην προσωπικότητά του, όσο και στα αποτελέσματα των προσπαθειών του για τον ευαγγελισμό των Εθνών γενικά και ειδικότερα των Ελλήνων.

Από το ξεκίνημά της η Χριστιανική διδασκαλία είχε παγκόσμια προοπτική, σύμφωνα με την εντολή του Κυρίου προς τους μαθητές του, «μαθητεύσατε πάντα τα έθνη». Για το δυσχερέστατο αυτό έργο η Σοφία του θεού όρισε «ως σκεύος εκλογής» το φανατικότερο δώκητη της Χριστιανικής Εκκλησίας, τον καταγόμενο από την Ταρσό της Κιλικίας Σαούλ ή Σαύλο. Επελέγη ο άνθρωπος αυτός με σκοπό του «ανοίξαι οι φθαλμούς αυτών του επιστρέψατε από σκότους εις φως». Ο φοβερός εκείνος δώκητης του Χριστού προχειρίστηκε υπό της Χάριτος του Διωκόμενου «υπηρέτης και μάρτυς Του προς πάντας ανθρώπους» και εργά-

Α. Η ΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΣΤΟ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΑΞΙΩΜΑ

στηκε συνειδητά και άσκα για το «μηδέποτε υστερηκέναι των υπερλίαν αποστόλων».

Ο Σαύλος αυτοπροσδιορίζεται ως «Εβραίος εξ εβραίων», από τη φυλή Βενιαμίν (Φιλιπ. 3,5), «Ισραηλίτης», που κατέτασε από τον Αβραάμ (β' Κορ. 11,22) και που ανατρέφη με τα νάματα του Μωσαϊκού νόμου.

Σπούδασε στα Ιεροσόλυμα κοντά στο σπουδαίο ραββίνο της εποχής του Γαμαλίη. Η μαθητεία του αυτή τον κατέστησε διακεκριμένο γνώστη της Ιουδαϊκή θεολογίας και ικανότατο διδάσκαλο του Νόμου. Παράλληλα, ήταν γνώστης της ελληνικής γλώσσας, της ελληνικής φιλολογίας και φιλοσοφίας, όπως αποδεικνύεται από τη ζωή και το έργο του. Είχε το εξαιρετικό προνόμιο να είναι Ρωμαίος πολίτης, ιδιότητα που διευκόλυνε τις κινήσεις του στις χώρες γύρω από τη Μεσόγειο.

Από τα νεανικά του χρόνια ο Σαύλος είχε διαμορφώσει μία δυνατή θρησκευτική προσωπικότητα με έντονα χαρακτηριστικά του ζηλωτή της εθνικής και θρησκευτικής παραδόσεως. Ταχύς στη σκέψη, ευαίσθητος στις προκλήσεις και πλούσιος στα αισθήματα ζούσε μεταξύ δύο πολιτισμών, που ο ένας αντιτίθετο στον άλλο.

Ο Σαύλος έζησε στην εποχή του Χριστού, χωρίς να υπάρχει ένδειξη ότι τον συνάντησε ή τον άκουσε. Αυτούς όμως που γνώρισε και άκουσε ήταν οι μαθητές του Ιησού, οι οποίοι μετά την Ανάληψη του διδασκάλου τους και την Πεντηκοστή επιδόθηκαν με ζέστη και πάθος στο κήρυγμα του Ευαγγελίου. Η καθημερινή αύξηση των μελών της Χριστιανικής Εκκλησίας εξόργιζε τους Γραμματείς και τους Φαρισαίους. Τότε με νεανική ορμή ο Σαύλος «καταδώκε την Εκκλησία και επόρθει την πίστι» των μελών της (Γαλ. 1,13). Πήρε μέρος στο λιθοβολισμό του Στεφάνου και έγινε το φόβητρο των πιστών.

Ήταν τόση η μανία του εναντίον τους που μετέβαινε ακόμη και σε άλλες πόλεις, πέραν των Ιεροσολύμων, για τη σύλληψη και μεταγωγή αυτών στο θρησκευτικό κέντρο για παραδειγματική τιμωρία. Ο σκληρός όμως δώκητης των μελών της Χριστιανικής Εκκλησίας «διώκεται» κατά πόδας από τη Χάρη του Θεού και «συλλαμβάνεται» σε μία παράδοξη στιγμή της ζωής του, όταν πήγαινε στη Δαμασκό να συλλάβει χριστιανούς, άνδρες και γυναίκες, και να τους φέρει δεμένους στην Ιερουσαλήμ (Πραξ. 9,2).

Εκείνες τις ημέρες δεν ήταν ο μόνος κυνηγός. Κάποιος Άλλος, ο Κύριος των μαθητών, ακολουθούσε τα ίχνη του. Ο Σαύλος ενώ νόμιζε ότι καταδιώκει, στην ουσία καταδιώκετο.

Ο Άγγελος ποιητής Tomson στο περίφημο ποιήμα του «Το λαγωνικό του ουρανού» περιγράφει το ακαταπόντι κυνήγι του Θεού για τις ψυχές που φεύγουν μακριά Του. Ο θείκός κυνηγός έχει βάλει τα λαγωνικά του πίσω από το θήραμα. Ο δεινός κυνηγός θέλει να έχει για θήραμα τα δυνατότερα αγρίμια. Στη Δαμασκό ο Παύλος έγινε άλλος άνθρωπος. «Τα αρχαία παρήλθε, τα πάντα γέγονε καινά» (Κορ. 5,17).

Η κλήση του Παύλου στο δρόμο προς τη Δαμασκό είναι μία ενέργεια του Θεού, που μπαίνει βίαια στη ζωή

του. Ο Χριστός τον συναντά διώκτη και τον μεταμορφώνει με τη χάρη του σε απόστολο. Η συνάντηση αυτή εγκαινιάζει μια καινούργια κατάσταση πραγμάτων.

Ο απηνής διώκτης της Εκκλησίας του Χριστού γίνεται τώρα ο «απόστολού δεδεγμένος την κλήσιν», «ο υπερκόμιος νους, ο τα πάντα ηγησάμενος σκύμβαλα είναι και μόνον Χριστόν κερδήσαι επιποθήσας θερμώς», «ο θαυμαστός εν αποστόλοις». Ως πρώτης όμως δώκητης της Εκκλησίας θεωρεί τον εαυτόν του «ελάχιστον» ανάμεσα στους άλλους αποστόλους, γι' αυτό και λέει «ούκ ειμι ικανός καλείσθαι απόστολος...» (Α' Κορ. 15,9).

Η κλήση του στο αποστολικό αξίωμα θα παίξει αποφασιστικό ρόλο για ολόκληρο τον κόσμο, ιδιαίτερα δε για τον ελληνισμό, καθόσον ο Σαύλος που μετά την κλήση του μετονομάστηκε Παύλος, υπήρξε αναμφισβήτητα ο φωτιστής των Ελλήνων. Ο ίδιος λέει (Γαλ. 1,16) ότι ο Θεός του κάλεσε να γίνει απόστολός Του, για να κηρύξει το Ευαγγέλιο στους εθνικούς. Επίσης στην προς Ρωμαίους επιστολή του (11,13) περιγράφει τον εαυτόν του «ως εθνώς απόστολον» και ως «λειτουργόν Ιησού Χριστού εις τα έθνη, λειτουργούντα το Ευαγγέλιον του Θεού» (Ρωμ. 15,16).

Ο Παύλος, φορτωμένος με τα τεράστια γεγονότα που του είχαν συμβεί στο δρόμο προς τη Δαμασκό, συγκλονισμένος από το αμειλικτο ερώτημα του Χριστού «Σαούλ, Σαούλ τι με διώκεις;» και προβληματισμένος από την επικοινωνία που είχε με τον κύριο των χριστιανών της Δαμασκού, καταφεύγει στην άδενδρη, τη φαιά και ορεινή ερημιά της Αραβίας, νότια της Δαμασκού. Η έρημος στάθηκε πάντα η τροφάς των μεγάλων προφητών και των σπουδαίων ανθρώπων, που μεταμόρφωσαν τον κόσμο. Εκεί ο Παύλος ανασυνέταξε τις πνευματικές του δυνάμεις. Αναθέωρησε, κάτω από την αποκάλυψη της Δαμασκού τις ιδέες του. Τακτοποίησε τις νέες του εντυπώσεις. Έβαλε σε σειρά τα ανακατεμένα συναισθήματά του. Κατέστρωσε το σχέδιο για τις μελλοντικές του κινήσεις. Για όλα αυτά χρειάστηκε κάποιος χρόνος. Ο Νίτσε λέει σχετικά: «Οποιος κάποτε πολλά θάχει να πη, σε σιωπή βυθίζεται πολλή».

«Οποιος ν' ανάψῃ κάποτε πρέπει την αστραπή, σύννεφο πρέπει να είναι για πολύ».

Στα χρόνια της περιστρούλης και της προετοιμασίας του Παύλου, δεν είναι καθόλου αυθαίρετο να τοποθετείται κανείς τη διαμόρφωση του περιεχομένου του κηρύγματός του. Η θεολογία του, οι μεγάλες ιδέες που έγραψε ως διδάσκαλος της οικουμένης στις επιστολές του – που χωρίς να γνωρίζει και να το επιδιώκει, έγιναν επιστολές προς όλη την ανθρωπότητα – προήλθαν από τα ορόματα και τις αποκαλύψεις που έλαβε από τον Θεό. Ο ίδιος ομολογεί με παρρησία ότι το Ευαγγέλιο που έφερε στον κόσμο «δεν ήταν κατά άνθρωπο, ούτε το παρέλαβε από άνθρωπο ή το διάχτηκε από κάποιον, αλλά το παρέλαβε δι' αποκαλύψεως Ιησού Χριστού» (Γαλ. 1,11-12). Αναφέρομενος στην ομολογία αυτή του Παύλου ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ο ερμηνευτής του, λέει ότι σε κανένα άλλο άνθρωπο ο Θεός δεν αποκάλυψε τόσα μεγάλα και απόρρητα μυστήρια, όσα στον απ. Παύλο.

Αυτά τα απόρρητα μυστήρια του Θεού, το Ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού, ξεδίπλωσε στον κόσμο ο Παύλος με-

τά τη συνάντησή του με τον Κύριο στη Δαμασκό.

Η πορεία του στα Έθνη μας ξαφνίαζε και μας συγκλονίζει. Είναι αυτή που δείχνει την προσωπικότητά του και χαρακτηρίζει το έργο του. Είναι μία πορεία από την ανατολή μέχρι το τέρμα της Δύσης. Πορεία, για την εποχή εκείνη, οικουμενική. Ο απ. Παύλος γίνεται ο θεμελιωτής και το πρότυπο της ιεραποστολής της χριστιανικής Εκκλησίας.

Ένα γεγονός συγκλονίζει βαθιά την ύπαρξή του και τον κινεί αποφασιστικά στην πορεία αυτή. Είναι η πεποίθηση ότι τη χάρη της αποστολής στα έθνη έλαβε από τον ίδιο τον Χριστό. «Εγώ εις τα έθνη μακράν εξαποστέλλω σε», αναφέρει για τον Παύλο ο Λουκάς στις Πράξεις των Αποστόλων (κεφ. 22, 17-21). Ο Παύλος είχε μάλιστα τη βεβαιότητα ότι για το έργο αυτό ο Θεός τον έχωρισε από την κοιλιά της μάνας του. Ο απόστολος υπακούει απόλυτα στην κλήση και στο σχέδιο του Θεού για τη σω